

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KANIBALIZEM V AVSTRIJI. VOJNO STANJE V PRAGI.

Strašna lakota je prisilila vojne ujetnike na Dunaju do groznega zločina. Ubili so dva tovariša in ju požrli. -- Velike protikajzerske demonstracije v Pragi. Vlada je ukazala pregnati Jugoslovane iz Prage. -- Podrobnosti o spopadih med Nemci in Slovenci. -- Kaj pišejo starokrajški slovenski in nemški listi.

London, 21. maja. — Dopisnik "Daily Maila" brzojavlja iz Anemasa blizu Avstrijske meje, da je lakota v Avstriji prignala ljudi do strašnega in neverjetnega čina — ljudofagije. Vojni ujetniki na Dunaju, vposleni v glinarstvu, so umorili svoja dva tovariša in pojedli del njunih trupel. Socialistična "Arbeiter Zeitung" je prva objavila vest o groznem dogodku in zahtevala preiskavo, toda dotična številka lista je bila zaplenjena. Nato je nekdo spravil sfero v parlament, ali vlada je s hropljem vred vso stvar zamolčala.

Oseba, ki je prinesla to vest v Avstrijo, pravi, da je njegova družina živel cela tedna samo ob goledu, ki so jih nabrali v bližnjem gozdu. Ljudje omedlevajo na ulicah vsled gladi in še celo vojaki nimajo dovolj hrane. Videti vojake, ki beršajo za jed, je že nekaj navadnega. V ukrajinskih žitih ne verjame več nihče; pravijo, da je to le pruski kvindol. Bawerski so tak dan slabše in najhuje se pri-je v prihodnjih treh mesecih.

Tako je v Avstriji.

Jugoslovanski gostje deportirani.

London, 21. maja. — Včerajšnji brzojavki o novih "velezidaj-kih činih" Čehov v Pragi in o četrtnih korakih, s katerimi gro-zi avstrijska vlada zaradi teh čin-ov, slede danes kratke podrobnosti.

V Pragi je razglašen preki sod-ja policija ter tamošnja vojaška gvarnija je pomnožena. Bile so velike protikajzerske demonstracije v zvezi z nekimi četrtnimi slavnost-imi, katerih so se vdeležili tudi za-štopniki Jugoslovancev. Čehi in Ju-goslovani so korakali po praških ulicah med gromovitimi klici: "Živel Wilson! Živela Clemens-son in Lloyd George!"

Pri predstavah v češkem Narod-tem gledališču so govorniki silo-vo napadali Nemčijo in avstro-vmarsko pogodbo. Več poslušancev je govorilo ljudstvu, da se naj upi-je do konca in žrtvuje imetje in do-vo do svobode Češke. Nato so v-ključno oblasti zaprle gledališče in-temu so sledili izgredi na ulicah. Jugoslovanci, ki so se vdeležili slavnosti in pouličnih de-monstracij, je bilo ukazano, da ta-koj zapuste Prago. Ko so zapušta-je mesto, jih je spremlila na kolo-vo velikanska množica ljud-ov, prepevajoča narodne pesmi.

Demonstracije in slavnosti, o katerih govori poročilo, so bile o-četi petdesetletnice obstanka češke Narodnega gledališča v Pragi. Na te slavnosti so bili po-želeni tudi zastopniki Sloven-ov in Hrvatov.

Avstrijska vlada je ustavila "Korodny Listy", najplavnejši listi dnevniki, ki je odprto kazal simpatije do zaveznikov.

NAVKA VOZNIKOV KONČA NA VEMI URL

Denver, Colo. — Tukaj so za-štopkali vozniki, toda strajk je bil-šen v eni uri, kajti večina ma-šinskih podjetnikov je podpisala po-godbo, drugi so pa izjavili, da jo-župajo.

Mobilizirana je bila policija, to-ča dela ni imela najmanjšega in-teresa, pravijo, da se niso videli-še mirne stavke voznikov.

ZAVEZNIŠKI USPEHI NA ZAPADNI FRONTI.

Francosi in Angleži beležijo nove lokalne zmage. Nemci izgubili 42 eroplanov.

PRODORANJE ZAVEZNIKOV V MACEDONIJO.

London, 21. maja. — Angleške čete so včeraj izvršile uspešno o- peracijo v okoliših Mervilla. Nemci so vzporedno protinapad, ali bil je odbit. Vojni stan javlja, da je bi- lo v tem boju ujetih 30 mož in v- plenjenih šest strojnih pušk. Ju- žnovzhodno od Arrasa so tudi i- meli Angleži uspeh pri lokalnem v- padu. Sovražna artilerija je bila aktivna v okoliših Alberta, okrog Heburterna in med gozdom Niep- pe in Meterenom. Nemci bombar- dirajo Bethune v bližini fronte.

Nočno uradno poročilo se glasi: "Francoske čete so danes okupi- rale napadene postojanke na frontih dveh milj severovzhodno od Loera in ujele 400 Nemcev. Sever- no od Alberta je bilo lokalno boje- vanje. Sovražno topništvo je bilo delavno severno od Bethuna."

Francoski vojni stan pravi v svojem zadnjem poročilu, da se nadaljuje silovita topniška bitka južno od reke Avre in na črti ju- žnovzhodno od Amiensa.

Ameriško uradno poročilo: "Iz- vzemši artilerijske aktivnosti na obeh straneh v raznih sekcijah ni- ni nič novega."

Nemški vojni stan je poročal sinoči: "Močni francoski napad na goro Kemmel so se izjavili s velikimi izgubami."

Podrobnejše poročilo o včeraj- šnji zmagi Francozov v okoliših Loera na Flandrskem pokazuje, da so francoske čete iztrgale so- vražniške nekatere važne pozicije na gori Kemmel, ki je oddaljena dve milj od Loera.

Zavezniki avijatiklji so včeraj uničili 42 nemških eroplanov. Tri- deset so jih vrgli na tla Angleži in pri tem so sami izgubili dva- najst letal; vrhutega so angleški letalci zmetali 16 ton bomb na so- vražne militaristične zgradbe.

Danes sta pretekla dva meseca odkar so Nemci pričeli ofenzivo in izvajali največjo bitko na avetu.

Z italijanske fronte poročajo o lokalnih bojih v zadnjih štiriin- dvajsetih urah. Italijanski in an- gleški letalci so vrgli na tla osem sovražnih eroplanov. Avstrijska artilerija v gorah je pojačala o- genj. Vreme je megleno in dežev- no, vsled česar ni ugodno za ofen- zivo.

Na Balkanu so zavezniki pola- goma prešli v ofenzivo. Iz Pariza poročajo, da so francoske in ita- lijanske čete od 15. do 17. maja napredovale dvajset kilometrov med Protapapo in Cerevodo na zapadnem koncu macedonske fronte kljub silovitemu odporu so- vražnika. Italijanski vojni stan javlja, da so zavezniki dosegli čr- to Cerevoda-Otrovica v Albaniji.

Z ameriške fronte.

Z ameriško armado v Franciji, 21. maja. — Močna nemška pat- rulja je včeraj ob zori napadla a- meriško patroljo v Pikardiji, toda zadnja je odgovorila s tako moč- nim ognjem iz pušk, da so se Nem- ci naglo umaknili. Sovražna arti- lerija in infanterija je nekam mir- na že nekaj dni, toda nemške stroj- ne puške so aktivne skoraj vsako- noč po par ur. Ameriške izgu- be vsled sovražnega plina in šrapnelov so normalne. Ameriška artilerija na pikardski fronti je včeraj obstreljevala nemške po- stojanke z granatami velikega ka- libra. Močne eksplozije v okolici Cantignija so prizlele, da je naka- granata zopet zadela postajo nem- ške municije. Nemški avijatiklji so aktivni vsako noč; nenavadno ve- liko število Nemcev je bilo v zra- ku nad ameriško črto v soboto in nedeljo.

Ameriški avijatiklji Lufbery, ki je padel v boju z Nemcem zadnji teden, je bil včeraj pokopan z vsemi vojaškimi častmi blizu Tou- la.

(Dolje na 2. str., 1. kol.)

PREDSEDNIK PODPISAL NOV NABORNI ZAKON.

Nova naredba določa, da se regi- strirajo fantje, ki so stari 21 let po 5. juniju.

OVERMANOVA PREDLOGA JE ZAKON.

Washington, D. C. — Predsed- nik Wilson je podpisal naborno predlogo, ki določa, da se morajo registrirati vsi mladeniči, ki so po- stali stari 21 let po petem juniju 1917. Registriranje se vrši 5. junija t. l. In general Crowder je izvr- šil zanjo potrebne priprave.

Kongresni voditelji in zakladni- ški tajnik McAdoo se niso sporaz- umeli, če naj pride davčna predlo- ga na dnevni red v tem kongres- nem zasedanju; odločba je prepu- ščena v tej zadevi bodoči konfe- renci.

Razpravljali so tudi o predlogu, da se generalnemu majorju Mar- chu podeli poln generalski naslov, ko prevzame vodstvo generalnega štaba. To velja tudi o generalu Blum, ki je zastopal Združene dr- žave na versailleski konferenci.

Predsednik Wilson je podpisal Overmanovo predlogo, ki ga poob- lastuje, da po potrebi reorganizira vojne departamente in agencije.

Vodje v senatu ne soglašajo glede Chamberlainove resolucije, ki priporoča nadaljno preiskavo o- vodstvu vojne in skušajo doseči kompromis, s katerim se zadovolji tudi predsednik Wilson.

EDUKEVNE DRAVE NAROČI- LE 18,000,000 FUNTOV KROMPIRJA.

Denver, Colo. — Armadni oskrb- niški departament je razpisal doba- vo za 18,000,000 funtov stera- go in največja krompirja: 1,100,000 funtov od te množine pojde v Fort Sill, Oklahoma, Camp Funston in nebranašansko skladišče v Omaha. Ta krompir bo večinoma naročen v državi Colorado, ki je na glasu, da pridela dober krompir. V drža- vi ostane še 400 železnih voz ne- prodanega krompirja. Kropir, ki ostane, bodo večinoma prodali med Greeleyjem in dolino San Louisa. Cena je precej daljša letos, vendar pa dobi farmer v dolini Greeley 85c za sto funtov, v dol- ni Grand pa \$1.15.

STRAŠEN VOJNEK GAZOLIN- SKE EKSPLOZIJ.

Torrington, Wyo. — 18-letni A- lexander Wurmberger je vstopil z lučjo v klet, polno gazolina, ki je prihajal iz odprte posode, v ka- teri je bil gazolin. Komaj je od- pri vrata, se je vnel plin in nastala je eksplozija, ki je zavila Wurmbergerja v plamen. Prijel je klicati na pomoč in prihitel je John Leonard, ki je hitro strgal obleko raz njega. Wurmberger je dobil tako hude opekline, da je kmalu umrl, Leonardu bodo naj- brž morali odrezati roki, da ga ohranijo pri življenju.

TESARJI SKLENILI NOVO PO- GODBO.

Wheeling, W. Va. — Tesarski podjetniki so podpisali novo po- godbo s tesarskimi delavci, po ka- teri bodo delavci 75 centov na uro. V veljavi je sededa osemurni de- lavnik.

DEUŽER JE MORALA ODPU- STITI DELAVKE V RUD- NIKU.

Shenandoah, Pa. — Lehigh Coal in Navigation kompanija je odpu- stila vse delavke, ki jih je nasta- vila za delo pri rudniku.

Organizirani rudarji so prote- strali proti nastavljenju delavk pri rudniškem delu in so oblasti potem pronašli, da kompanija res krši postavbe.

VREME.

Chicago in okolica: V sredo gor- ko vreme. Sveži južnovzhodni in- jurni vetrovi. Povprečna tempera- tura v zadnjih 24 urah: 52. Solnce izhaja ob 5:24, zahaja ob 8:09.

LJUBEZENSKA DRAMA PRED SODIŠČEM.

Odlomek iz obravnave proti gđ. Luskovi v Waukeshi, ki je u- strellila ženo svojega ljubim- ca.

SESTANKI V CHICAGU.

Waukesha, Wis. — Pred poro- čnim sodiščem, ki izreče sodbo nad gđ. Luskovo, bivšo učiteljico na višji šoli, ker je ustrelila soprogo David Roberta, državnega ži- vnozdravnika, se je zopet odigral prizor, ki ostane poslušalcem v spominu.

Odkar je David Roberta zasliše- van kot priča, je bilo drugič ali- štati v sodnijski dvorani: "To je laž!" Prvikrat je te besede salu- čala živnozdravniku v obraz gđ. Luskova, sedaj jih je pa njen stari oče.

Šlo se je radi nekega sestanka z njo in njenim očetom v Milwa- ukee in živnozdravnik je pripove- doval hladnokrvno, kakor da gre za kakšno vsakdanje reč:

"Ko sem jo kasneje srečal v Milwaukee, sem jo vprašal, kje je njen oče, ona mu je rekla, da mu je kupila nov klobuk in ga poslala domov."

Pri teh besedah je vstal sivolasi oče in dejal glasno: "To je laž." Živnozdravnik je pa nadaljeval, kakor da se ni nič zgodilo:

"Gđ. Luskova mi je rekla, da naj najemam sobo in jo vzamem k obedu. Dejal sem ji, da naj se sra- muje, ker nima več spokojenja do svojih staršev. Rekel sem ji, da takih ne jemljem k obedu. Ona je odgovorila: Dobro, me vzame pa kdo drugi, in imenovala je nekega oženjenega moža iz Milwaukee."

Dr. Roberta ni bil pripravljen po- vedati imena tega moža.

Pri izpovedi dr. Roberta je bila bivša učiteljica tudi bojevit in je dejala rada bunke, če je bila je- zna. Opisal je prizor, kako ga je udarila v oko, da je malo podplu- lo za tri dni.

"Sedela sta na parobku," je pripovedoval živnozdravnik, "in rekla mi je, da moram vse pove- dati svoji ženi. Rekel sem, da ne morem in ona me je udarila na- ravnost po očesu."

Vprašan je: "Ali ste bili jezni in kaj ste odgovorili?"

Odgovor: "Nisem rekel dosti, ker nikdar ne govorim dosti, ka- dar sem jezen, pa tudi videl nisem dosti."

Roberta je ob mnogih prilikah dal denar gđ. Luskovi, med tem denarjem je lahko bil, pa tudi ni bil denar za vožnjo iz Waukeshe v Chicago ali kam drugam. Toliko je bil državni živnozdravnik priznal na vprašanja advokata Henry Locknerja, ki ga je izpra- ševal že od petka dopoldne.

Po mnogih vprašanjih je dr. Ro- berta potegnil semintje iz žepa za- pisnik, da je čital razne podatke, ki se nanašajo na stvar. Ko sta obe stranki pregledali zapisnik, sta mu dovolili, da se ga poslu- šuje.

"Ali je bila v tem denarju, o katerem ste rekli, da ste ga dali gđ. Luskovi, tudi vključena železniska vožnja?" je vprašal ad- vokat. "Nisem ji rekel, kako naj porabi denar. Mogoče je bila vključena," je rekel dr. Roberta. Vprašanja in odgovori so se vrstili takole:

"Kdaj je bila vaša knjiga do- delana?"

"Prvi del v juliju."

"Kdaj ste jo videli potem?"

"Rekel sem se z gđ. Luskovo v hotelu Sherman v Chicagu okoli 24. julija. Ko sem prišel tje, je bila že vpisana."

"Ali ste mi povedali vse, kar veste o tem sestanku?"

"Ali hočete vedeti, o čem sta govorili?"

"Prosim, povejte vse, kar ste govorili in storili z gđ. Luskovo na sestanku."

"Ne razumem."

"Po prihodu sem videl njeno ime registrirano tri imena nad mo- jim. Rekla je, da je prišla prej njo- noč. Vprašal sem jo, kako je mo- (Dolje na 2. str., 1. kol.)

NEMŠKO-IRSKA ZA- ROTA SE JE KOVA- LA V ZDR. DRŽAVAH.

Vlada je zaelodila zarotniško gi- banje Ircev in Nemcev in poslala evidenco v London.

VISOKO LETEČI NAČRTI.

Washington, 21. maja. — Ame- riška vlada je po svojih detektiv- nih odkrila zarotniško gibanje med irskimi in nemškimi agenti v Ameriki in to odkritje je deloma povzročilo, da je angleška vlada prišla voditelje irske rebelne or- ganizacije Sinn Fein. Nemci so i- meli finacirati revoluto, poslali o- rožje in municijo v submarin- kah. Po nemškem načrtu bi se i- mela ustaja na Irskem vršiti neka- kogadaj, ko je nemško vrhovno poveljništvo računalo, da doseže pristanišča ob angleški obali in spravi Anglijo v amonjavo.

Ameriška vlada je poslala vse podatke angleški vladi.

LADJEDELNICE OB VELIKIH JEZERIH DOBILE NAROČILA.

Cleveland, O. — Sem je došlo poročilo o sporazumu za gradnjo 130 ladij med Charles Schwabom vrhovnim ravnateljem za gradnjo ladij in ladjedelniškimi kompa- njami ob Velikih jezerih. Ladje bo- do stale po \$800,000, vse skupaj pa okoli \$100,000,000.

Na konferenci so bile zastopane vse ladjedelniške družbe od Da- lutha do Clevelanda, in program sta predložila mr. Schwab in Char- les Piez, podpredsednik brodogra- korporacije.

Naročila za ladje je razdeljeno takole:

American Shipbuilding kompa- nija 80; Great Lakes Engineering kompanija v Detroitu 24; Mant- woe Shipbuilding kompanija 12; ostale ladje so razdeljene med To- lido Shipbuilding kompanijo, Me- Dougal Duluth Shipbuilding kom- panijo in Glove Shipbuilding kom- panijo v Duluthu.

Ladje bodo imele po 4,300 ton mrtve teže, njih stroji bodo razvi- li po 1,500 konjskih sil. Plule bodo lahko skozi Wellandov kanal in pogreznile se bodo v vodo malo nad 28 čevljev.

Vse ladje bodo dokončane do konca jesenske sezone v letu 1919, pogodbe bodo podpisane kasneje.

SENAT JE SPREJEL PRORA- ČUN ZA MORNARICO.

Washington, D. C. — Senadni mornariški odsek je sprejel pro- račun za mornarico, ki določa za mornarico \$1,587,000,000, ali \$202- 840,000,000 več, kot je določila zbornica.

Senat je sprejel postavko ki do- voljuje, da se moštvo mornarice povečuje trajno, dokler ne doseže 131,540 mož, ali trikrat tako vso- kega števila, kot je bilo število po- morskega pred vojno.

Senat je dodal k zbornični predlogi nove postavke:

Gradnjo tovarne za nitrato v Indian Headu, Md., ki bo stala \$9,150,000.

VIHAR UBIL DVANAJST OSEB.

Bloomfield, Neb. — V tem oko- lišču je divjal strašen vihar, ki je odkrival hiše in lomil drevje. Ubi- tih je bilo dvanajst oseb, največ otrok.

Pri nekem Splinerju je vihar podri hlo. Pet otrok je bilo ubi- tih na mestu, oče je pa dobil tako težke poškodbe na nogah, da so jih morali odrezati. Nogi sta bili zlomljeni na več mestih.

HUDA ŽENA.

Dennison, O. — Alfred Gordray, star 51 let, se je apr 45-letno Nellie Claycombovo. Vteku prepri- ra je žena pobrala opeko in ga u- darila tako močno po glavi, da je po dveh urah umrl. Hudo ženo so aretirali in je obtožilo umora.

ZAJEDAVCI.

Spisal Ivan Molek.

(Nadaljevanje.)

Pretekli so trije tedni in zdravila so že šla h koncu, a Martin ni opazil nobene spremembe na svoji bolezn. Dr. Lister mu je sicer že poprej pisal, da ne sme takoj prvi mesec pričakovati bogve kakšnega uspeha, zato Martin še ni izgubil vere v zdravila. Tedaj se je pa zgodilo nekaj, česar se je Martin najbolj bal ves čas svojega skrivnega zdravljenja.

Bilo je v soboto popoldne. Štirje rudarji, ki so spali v njegovi sobi, so odšli na ponočno delo, ostali trije, ki so z njim vred prišli z dnevnega dela, so pa odšli v mesto. Martin je bil sam v spalnici in ta ugodni trenotek je hotel porabiti — kakor je storil že večkrat — z najbolj kočljivim opravkom, ki ga je zahtevalo njegovo zdravljenje. Vzel je steklenico s črno tekočino iz kovčega, v katero je namočil kos krpe in z njo namakal kraste in mozole na razgaljenem hrbtu in prsih. V tistem hipu se odpro vrata in v sobo je stopila dekla — vragvedil po kaj in makaj. Martinu je zastala sapa. Držeč v eni roki steklenico, v drugi pa mokro krpo in nag do pasu je stal kakor zamaknjen široko odprtih oči, edino ustnice, v katerih ni bilo niti kapljice krvi, so se mu tresle. Bilo mu je, kakor da mu je kdo nastavljal nož na vrat. Ni manj se ni ustrašila dekla. Obstala je pri vratih, zazijala in gledala nekaj hipov Martina, kot da je hipnotizirana. Še le potem, ko je dobila sapa, ji je ušlo iz ust: "Uuuu!" in naglo je zaloputnila vrata za seboj.

Dekla je dirjala naravnost v kuhinjo h gospodinjji.

"O, da ste videli! — o — o — o — joj — da ste videli! . . ."

"Ježiš, Luca, kaj pa je, kaj! . . . Kaj ti je? Kaj je!"

"O, oj, o! — Martin Rožnik — o sveta mati božja! — o . . ."

"Kaj Martin Rožnik? — Kaj, ali je umrl?"

Gospodinja je imela v hipu bele oči.

"Ni, ni umrl! Toda — o — o — o — nag stoji pri oknu — samo hlače ima — o — in, o! V rokah drži nekakšnega — črnega vraga — o! — maže se po hrbtu — o — in hrbet mu je poln — ran — ran — turor, takih turor kakor ti le krofi, o!"

Pokazala je na skledo krofov, ki so se še kadili, in sklepala je roki.

"Ježiš, ježiš! Rane, si rekla, ture ima!"

Na njen krik so pritekli gospodar in drugi, ki so bili v spodnji sobi in dekla je morala zopet ponoviti svojo novico, in čim bolj je pripovedovala med sopihanjem, tembolj so rasle rane na Martinovem hrbtu in končno so bile tako velike kakor otroška glava.

Gospodar je oblasno stopal po stopnicah v zgornjo sobo in gospodinja je šla za njimi, prešinjena svete jeze.

Martin je sedel na kovčegu, v katerega je bil zaklenil zdravila in naglo navlekel srajco na hrbet, ko se je opomogel od prvega strahu.

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

"Ali si res bolan, Martin?"

Rožnik je sedel in gledal skozi okno. "Tajil ne boš, ker te je videla dekla. Saj veš, da nas je polna hiša in tako se ne sme skrivati bolezn, če je kaj nevarnega."

Tedaj se je približala gospodinja in se previdno ustavila štiri korake od njega.

"Da, polna hiša! Pri naši mizi sedi, tukaj spiš in tvojo obleko pere in otrok se dotikaš — pa nočeš povedati, ali te ni sram, Martin? Ali se ne bojiš greha? Misli si, da si jetičen, a zdaj vemo, da si še več kot jetičen, e!"

Martina je popadla jeza.

"Pri vaši mizi jem, tukaj spin in mojo obleko perete, toda za vse to vam pošteno plačam. Kaj vas briga! Nihče ni še bil ed mene bolan in nočem, da bo kdo. Proč grem, pa je!"

"Da, da, le pojdi, Martin! Hitro pojdi in ne pozabi vzeti s seboj teh cunj, vse poberi, da se ne okuži hiša. O bože dragi!"

Kakor bi se zabliškalo, so znali vsi v hiši in v sosednjih hišah, da je Martin nevarno bolan, da ima bule in ture, kakor krofi in otroške glave velike, in da skrivoma uporablja medicine. Zdal jim je bilo še le jasno, zakaj se je tako čudno obnašal in tako hiral.

Martin je pa pobral cunje in jih stlačil v kovčeg, katerega je zvezal z vrvo. Ko je korakal po kuhinji proti vratom, so naglo odskočili vsi navzoči, kakor da gre kuga mimo njih, gospodinja je pa zaprla otroke v svojo spalnico.

Njemu je pa zrasel pogum.

"Fej, hinavci, podle duše! Samo mene vidite in samo mene ste vrgli iz svoje srede, sebe pa ne vidite . . ."

Zgodilo se je tako naglo in s takim učinkom, da ni imel Martin časa pomisliti, kam gre. Kam, kam! — Proč, proč! Njegova edina misel je bila, da mora proč od tam — proč iz tistega kraja, kamorkoli, samo proč. Tudi mu ni več obstati. Raznesli so njegovo bolezen, njegovo grdo tajnost in raznesli jo bodo še bolj; vse mesto bo vedelo, vse, kar je naših ljudi — in on mora umreti sramote in arda, če ostane tam samo še en dan.

Toda kam? — Tisti kraj mu je bil že kakor domač in če gre drugam, je ravno tako, kakor da bi šel znova v tujino. Toda v tujino mora! Proč v tuj kraj, kjer ga nihče ne pozna in kjer se bo zdravil brez ovir, dokler ne ozdravi.

Nasenkraj mu šine srečna misel v glavo. Kaj, če bi šel v Chicago? V Chicago k zdravniku, k dr. Listerju, ki je naš človek — drugače mu ne bi pisal v slovenskem jeziku! — in ki mu je tako lepo, očetovsko pisal! Da, naravnost k njemu pojde in zdravnik ga bo videl na svoje oči in ga zdravil pri sebi, kot se spodobi, brez vseh neumnosti. Saj na ta način, če prejema zdravila po pošti, bo imel povsod sitnosti, pa naj gre na konec sveta.

Toda — Martin je hitro skremžil obraz. Denarja nima dosti, denarja! Kar mu je ostalo od plače, bo komaj zadostovalo za vožnjo in za najpotrebnejše, ako ne dobi takoj dela. Ali zopet mu je prišel na misel dobri doktor. Morda mu on pomaga do kakšne službe, kadar mu dobro razloži svojo nesrečo. Skratka: Martin si je zabil v glavo, da ga čaka zdravje in vsa sreča v Chicagu, in odločil se je, da se odpelje s prvim vlakom.

(Nadaljevanje sledi.)

Delavci izjavljajo v brzojavki da jih sistematično odpuščajo, ker so organizirani in so lahi v jeseni dosegli osemurni delavni s štiri mi dolarji dnevne mezde.

Brzojavka pravi: "Vlada lahko dobi, kolikor hoče delavcev, da razvije nova oljna polja."

Oljni delavci so zahtevali tudi zastopstvo v kurivni upravi.

KAJ TAKEGA JE MOGOČE LE NA JUGU.

Johnson City, Tenn. — V tukajšnji okolici se je odigral senzacionalen dogodek, ki tudi na jugu ni nekaj vsakdanjega. Po daljši gonji so ustrelili zamorca Thomas Deverta, ko je plaval čez reko in s sabo vlekel svojo mrtvo 15-letno žrtev, hčer nekega belopoltnega kovača. Mrtvega zamorca so potegnili iz vode in sežgali blizu Erwina.

MOKARJU ZAPRELI TEGOVINO.

Anderson, Ind. — D. O. Teasley, okrajni živilski upravitelj, je zaprl prodajalno Ola Chambersa, ki je na debelo tržil z moko. Obtožen je bil, da je prodajal groceristom moko, ne da bi od njih zahteval, zaprisežene izjave, da imajo v zalogi tudi dosti nadomestil za pšenično moko. Chambers je bil že vdručen pred živilskim upraviteljem.

POŽAR NAPRAVIL \$1,500,000 ŠKODE V LADJEDELNICI.

Vancouver, B. C. — V kotlarni ladjeateljnice J. Coughlin & Sons kompanije je nastal ogenj, ki se je kmalu razširil v požar. Škode je \$1,500,000.

GIBANJE MED CESTNOŽELEŽNIŠKIMI USLUŽBENCI ZA PRIZNANJE ORGANIZACIJE.

Philadelphia, Pa. — Med cestno-železniškimi uslužbenci, katerih je 6,000, je pričelo gibanje za priznanje organizacije. Kompanija se je direktno uprla priznanju organizacije in posledica je bila, da je zastavkalo nad 1,000 uslužbencev.

Vaše zdravje

zahteva splošno in natančno ravnanje pri vseh zdravniških predpisih in nasvetih. Da vam bo mogoče odstraniti marsikako bolečino, ki preži od vseh strani na vas kot hud sovražnik, bodite valed tega vedno pripravljeni. Imajte vedno pri rokah

Severa's Antiseptol.

To je izvrstno higijensko in antiseptično sredstvo, ki naj bi se rabilo sleherni dan pri izpiranju ust, pri grgljanju, pri izpiranju oči, nosa, ali pri antiseptičnem izpiranju ran in otiakov. To zdravilo vam hladi in leči bolečine dele in erbeže izpahisa. Navodila so označena na zaviti. Cena 35c. Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Vse bolniki, ki trpijo za kakršnokoli bolezn, morajo vedeti, da Dr. Koler je najboljši zdravnik, ki ga poznajo v Ameriki. Njegova zdravila so najbolj učinkovita in jih je mogoče kupiti v vsaki lekarni.

Dr. Koler je bil v Ameriki že več let in je bil vedno uspešen. Njegova zdravila so najbolj učinkovita in jih je mogoče kupiti v vsaki lekarni.

Dr. Koler je bil v Ameriki že več let in je bil vedno uspešen. Njegova zdravila so najbolj učinkovita in jih je mogoče kupiti v vsaki lekarni.

Dr. Koler je bil v Ameriki že več let in je bil vedno uspešen. Njegova zdravila so najbolj učinkovita in jih je mogoče kupiti v vsaki lekarni.

Dr. Koler je bil v Ameriki že več let in je bil vedno uspešen. Njegova zdravila so najbolj učinkovita in jih je mogoče kupiti v vsaki lekarni.

Dr. Koler je bil v Ameriki že več let in je bil vedno uspešen. Njegova zdravila so najbolj učinkovita in jih je mogoče kupiti v vsaki lekarni.

Dr. Koler je bil v Ameriki že več let in je bil vedno uspešen. Njegova zdravila so najbolj učinkovita in jih je mogoče kupiti v vsaki lekarni.

Dr. Koler je bil v Ameriki že več let in je bil vedno uspešen. Njegova zdravila so najbolj učinkovita in jih je mogoče kupiti v vsaki lekarni.

Dr. Koler je bil v Ameriki že več let in je bil vedno uspešen. Njegova zdravila so najbolj učinkovita in jih je mogoče kupiti v vsaki lekarni.

DRAMA PRED SODIŠČEM.

(Nadaljevanje iz prve strani)

goče, da je vknjiženo njeno ime na 24., če je prišla že 23., in argumentirala sva glede tega.

"Kaj se je zgodilo kasneje?"

"Obiskal sem jo v njeni sobi in obojevala sva skupaj."

Tukaj je dr. Roberts postal neodločen in je dejal, da se vsega ne spominja in da mu je treba staviti specialna vprašanja.

"Ali se spominjate še kaj drugega?" je vprašal advokat.

"Če ni v tem vse, kar sem povedal o naših razmerah, bom odgovoril."

"Kedaj ste jo videli potem?"

"Po povratku iz Kanade."

"Kako je bil sestanek dogovorjen?"

"Se ne spominjam, če s pismom ali povabilom."

"Kdo je plačal račune v hotelu Sherman?"

"Gdč. Luskova je plačala svoje in jaz svoje."

"Koliko časa je trajal sestanek?"

"Jaz sem odšel dne 26."

"Kam ste odšli od tam?"

"V Des Moines, Iowa."

"Kedaj ste prihodnjič ališli o gdč. Luskovi?"

"Ne morem povedati natančno. Mislim, da je bilo v oktobru 1916."

"Kje je bilo?"

"Bil je telefonski pogovor zvečer. Bilo je v moji pisarni. Gdč. Luskova je bila na njenem hranišišču."

"Povejte mi o tem."

"Gdč. Luskova me je vprašala, da jo peljem na sprehod. Rekel sem ji, da ne morem, ker moram peljati mra. Roberta k obedu v klub. Rekla je, ne boste je peljali k obedu, če mene ne peljete na sprehod. Dejal sem: 'Ali tako mislite, Grace?' Peljal nisem svoje žene k obedu in tudi nje ne na sprehod."

"Kedaj ste jo videli v bodoče?"

"V Morrisonovem hotelu dne

17. januarja 1917."

"Kako ste se peljali v Chicago?"

"Z vlakom."

"Ali se je ona peljala z istim vlakom?"

"Se ne spominjam... mogoče sem jo srečal."

"Kaj ste storili potem?"

"Šla sva v hotel Morrison."

"Ali sta šla skupaj?"

"Mislim, da."

"Kaj ste storili potem?"

"Registrirala sva se kot mož in žena."

"Pod katerim imenom?"

"Se ne spominjam."

"Kaj sta govorila?"

"Se ne spominjam."

"Kdo je plačal hotelski račun?"

"Jaz."

"Kaj se je govorilo in storilo?"

"Vprašajte me določeno, potem bom odgovoril, seveda če hočem."

"Kdo je kupil vozne listke?"

"Se ne spominjam. Mogoče sem kupil jaz njene."

"Ali ste ji kdaj kupili vozni listek?"

"Dne 9. marca na potu iz Chicaga v Milwaukee."

"Ali se niste brigali, da kupite njene vozne listke iz Waukeshe v Chicogo?"

"To se ne sliši, kakor da bi bil jaz brezbižen človek."

"Ali ste ji katerikoli povrnil troške za vožnjo v Chicogo?"

"Dal sem ji seveda denar, ki je krl tud vožnjo, toda rekel ji nisem nikdar, kako se naj porabi."

To advokatovo vprašanje je živinozdravnika vidno pretreslo in vprašal je za čašo vode. Pri nadaljnjih vprašanjih je potegnil iz žepa zapisnik in je odgovarjal na vprašanja glede dveh sestankov. Roberta je povedal, da je bila Luskova zelo huda, ko sta se registrirala v hotelu Brevoort kot mož in žena dne 9. marca 1917.

"Našla sva dve postelji v sobi in jaz sem dejal: Gdč. Luskova je morala iti v posteljo, jaz pa sem ubil."

veste, kaj to pomeni! Ona je odgovorila:

"Ali ste se kaj bali?" je vprašal advokat.

"Malo," je odgovoril živinozdravnik.

MIZARJI, KI IZDELUJEJO POHIŠTVO, SLABO PLAČANI.

Washington, D. C. — Zvezni delavski statistični biro je izdal poročilo, ki izkazuje, da so bili mizarji, ki izdelujejo pohištvo, zelo slabo plačani v letu 1915.

Pohištveni mizarji so zaslužili povprečno \$13.62 na teden; podobni v dolžari na roko \$17.73; delavci, ki sestavljajo stole, \$12.09; delavci pri strojih \$12.74; tapetniki \$17.12.

Organizirani delavci pravijo, če bi se povprečno mezda pomnožila v zadnjih treh letih za 50 odstotkov in bi znašala \$20.72 na teden, bi vseeno ne zadostovala za življenske potrebi.

USPEH ORGANIZIRANIH DELAVCEV V NEWARKU.

Newark, N. J. — Organizirani tesarji prejemaajo zdaj 70c na uro in stavbinski podjetniki izjavljajo, da so pri volji povisati mezdo tako visoko, kot odloči vlada. Organizirani krojači so dobili povisano mezdo za \$2 na teden.

OLJNI DELAVCI HOČEJO RAZVITI OLJNO INDUSTRIJO.

Bakersfield, Cal. — Eksekutiva organiziranih oljnih delavcev, ki zastopa 12,000 delavcev, je poslala brzojavko predsedniku Wilsonu, mornariškemu tajniku Danielu, delavskemu tajniku Wilsonu in Samuelu Gompersu, predsedniku "Ameriške federacije dela", v katerem stavi ponudbo, da bodo izvrševali organizirani delavci delo na oljnem polju, radi katerega se zdaj tožijo privatni podjetniki z vlado.

13 CENTS

HELMAR

Same se hvalijo.

Shagrapos

Izdelovatelji najboljših vrste turkih in egiptovskih cigaret na svetu.

Dr. Koler

RADA BI IZVEDELA

kje se nahaja moj brat Leopold Pechaver, pred desetimi leti je hiral neke v državi Illinois, a sedaj pa ne vem, kje je.

Uljudno prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov sedanji naslov, da mi ga naznani, ako bo pa sam čital oglaš, naj se mi prijavi na moj sedanji naslov:

Josefa Komidar, P. O. Gen. Delivery, Chisholm, Minn.

RADA BI IZVEDELA

za Mary Ponikvar, prejšnjo ime Strojnič. Pred letoma smb prikle skupaj iz starega kraja. Pred par meseci sem prejela njeno zadnje pismo iz Butte, Mont. Sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njen naslov, naj mi ga naznani; če bo pa sama ta oglaš čitala, jo prosim, da se mi javi na naslov:

Rodi Geršič, P. O. Box 271, Chisholm, Minn.

RAD BI IZVEDEL

za mojega prijatelja John Prepadnika, doma je iz Luče, Sarinška dolina, Spodnje Štajerske. Dne tretrega marca se je zadnji-krat oglašil tukaj na Sublet, Wyo. in od tedaj ne vem kje se nahaja. Cenjeni rojaki in člani S. N. P. J., če kdo ve kje se nahaja sedaj, ga prosim, da mi naznani njegov naslov. Če bo pa sam čital oglaš, naj se mi prijavi kam, ker sem sploh radoveden, če je še živ.

Moj naslov je: Frank Jesh, P. O. Box 33, Sublet, Wyo.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otroče, ženske in moške bolnike.

Uradne ure so: 10 ure sje-
traj do 2 ure popoldne.
Bell Telephone Cedar 2381.

343 E. Ohio Street,
N. E. PITTSBURGH, PA.

VSAK nezdrav človek na Slovensko
Narodno Pedagoško Judo
se obrne na "Prosveto".

(Nadaljevanje s prve strani)

Reuterjev poročevalec z britiške armade piše, da je severna Francija danes že gosto obljubljena z ameriški vojski. Pred šestimi tedni je bilo redko kje videti Američana na glavni bojni fronti, toda danes jih je vse polno med Angliji in Francozi.

Dnevni seznam izgub.

Washington, 21. maja. — Današnja lista izgub vsebuje 41 imen. Izgube so porazdeljene: Trije ubiti, eden je umrl za rano in dva vnel bolezni, sedem mož je smrtno ponesrečilo, osem je lahko in 18 težko ranjenih, dva na pogrešajo.

Zračni napad na London.

London, 21. maja. — Pri zračnem napadu na London, ki so ga izvršili Nemci v nedeljo ponoči, je prisostvovalo dvajset do trideset eroplanov. 37 oseb je bilo ubitih in 161 ranjenih, večinoma same žene in otroci. Nemci so pri tem napadu izgubili štiri eroplane; poročajo se, da je padlo sedem sovražnih letal, toda to število ni uradno potrjeno.

Razno iz Inozemstva.

Nemčija deli ruske dežele Turkom.

Laussane, Švica, 21. maja. — "Koelnische Zeitung" piše, da je nemška vlada pomirila Turčijo s tem, da ji je obljubila ruske teritorije na Kavkazu. Turčija je bila nezadovoljna, ker je Bolgarska dobila velik kos ozemlja na račun Rumelije, pa je zahtevala gotove koncesije od Bolgarske.

Francija grozi Švici.

Pariz, 21. maja. — Francoska vlada je sporočila Švici, da umakne svojo ponudbo premoga, ako švicarski delegatje odobro novo trgovsko pogodbo s Nemčijo. Naštete nove pogodbe med Nemčijo in Švico je, da prva pošlje zadnji 200.000 ton premoga mesečno in 19.000 ton železa in železnice, Švica pa pošiljala Nemčiji vsak mesec 15.000 do 17.000 glav kladive železa. Švica mora regulirati poljstvo zaveznikom. Blago, ki se proizvaja s pomočjo nemškega premoga, se ne sme izvažati v države, ki so v vojni z Nemčijo.

Francija stoji na stališču, da bi ta pogodba omejila suvereniteto Švice. Nemčija bi lahko kontrolirala zaveznika naročila v Švici in poljubno omejevala produkcijo materiala, ker bi imela kontrolno nad kurivom v švicarskih tovarnah. Francoska vlada je obljubila Švici 85.000 ton premoga mesečno, ki se ima porabiti za proizvodnjo materiala, naročenega iz zaveznikovih držav.

Prepir zaradi avstrijskega pakta.

London, 21. maja. — Iz Berlina poročajo, da se je pojavilo ostro nasprotstvo med kancelarjem Hertlingom in generalom Ludendorffom zaradi nove namško-avstrijske pogodbe. Ludendorff zahteva, da mora biti pakt takoj podpisan in veljaven, medtem ko se kancelar protivi, da bi imela militarna oblast prvo besedo.

Vesti iz Rusije.

Kajser in Kari hočeta oživiti ruski carizem.

Ženeva, 21. maja. — Iz vesti, ki prihajajo iz Nemčije, je poznati, da sta nemški kajser in avstrijski cesar na zadnji konferenci v glavnem armadnem stanu razpravljala tudi o uničenju ruske republike in o oživitvi starega carizma. Vesti o tem, kaj se ima zgoditi z bivšim carjem, si precej nasprotujejo. V enem poročilu je čitati, da bodo bolševiki dovolili Nikolaju, da odide s svoje familijo v Švico; drugo poročilo se pa glasi, da bo Romanov na zahtevo mnogih krajevnih svetov postavljen pred vojno sodišče v Moskvi. Nikolajev sin Alekaj je nevarno bolan.

"Berliner Tageblatt" piše, da je general Mannerheim, vodja finske vojske, prišel na čelo svojih čet v Helsinkih pred štirimi dnevi. Mannerheim je takoj pometil začasno finsko vlado in izjavil, da bo Nemčija ustanovila monarhijo na Finskem.

Iz Moskve poročajo, da je sovjet naslovil novo in ostro protestno noto na nemško vlado za-

radi zaplombe ruske lastnine in o-kupacije fortifikacij v Helsinkih. Komisar Čičerin, ki je podpisal noto, se sklicuje na brest-litovsko mirovno pogodbo, v kateri stoji, da ostane ruski bojni material na Finskem, ki se ceni na 150 milijonov rubljev, pod kontrolo Rusije.

Kornilov je mrtev.

London, 21. maja. — Vesti iz Rusije so potrdile poročilo, da je bil general Kornilov, bivši vrhovni poveljnik ruske armade ob času Kerenkija, ubit dne 17. aprila t. l. v boju z bolševiki blizu Jekaterinodarja. Kornilov je imel armado 10.000 mož, večinoma kozakov, toda rdeča garda je premagala to armado in jo razkropila na vse strani. Kornilov je dobil več nevarnih ran, za katerimi je kmalu umrl. Neki Filimonov je skušal pozneje reorganizirati ostanke Kornilove armade, toda spravi je skupaj komaj 2000 mož, s katerimi ni mogel ničesar opraviti. Tako je kozaske gibanje proti bolševikom, ki sta ga pričela Kaledin in Kornilov, popolnoma ponesrečilo.

Kajserjev diktator ranjen v Kijevu.

Bern, Švica, 21. maja. — General Skoropadski, ki se je bil pred par tedni proglasil diktatorjem Ukrajine, je obšel nevarno ranjen v pouličnih bojih v Kijevu. Rebelne čete so oblegale njegovo palačo in ga prisilile, da je prišel na plano. Vsa Ukrajina je v vojni proti Nemcem. General Eichorn, poveljnik avstro-nemških čet v Mali Rusiji je dobil povelje iz Berlina, da zadusi upor s železom in krvjo. Pričakuje se, da bodo zdaj nemške vojaške oblasti uzurpirale vlado v Ukrajini, ako se jim posreči potlačiti revolto.

London, 21. maja. — Sem je prišla vest, da so nekateri sorodniki bivšega ruskega carja v Kijevu. (Pred nekaj dnevi je bilo poročeno, da so Nemci ujeli na Krimu dva velika kneza in carjevo mater.)

Curich, 21. maja. — "Zuercher Zeitung" piše, da nemške vojaške oblasti zahtevajo od Poljake 100.000 glav živine vtelevi 30.000 prebčev. Zahteva predstavlja eno petino vse živine na Poljskem.

PREISKAVA PLAČILNIH LIST LETAŠKEGA ZBORA V OHIOGU.

Washington, D. C. — Člani senatnega in zborničnega odbeka za vojaške zadeve so bili opozorjeni na nerednosti v državni oddelku letalskega zbora, ki se mogoče razvijajo v majhen škandalček in da pride mogoče kakšnih sto oseb pred vojno sodišče.

Pravijo, da so oficirji, ki so odgovorni za produkcijo letal, prepuščili inšpekcijski diviziji pisarne v Chicagu pod vodstvom njih, ki niso zelo varčevali z denarejm. Neka obtožba se glasi, da so mnogi vojski opravljali dela civilistov pri inšpekcijski diviziji in so dobivali mesdo civilistov in vojaško plačo, kar je v nasprotju s postavitvami. Pravijo, da je na ta način bilo izdanih \$80.000.

Zapovedujoče oficirje obtožujejo še drugih nerednosti, kakor tudi pobarvanja plačilnih list.

Preiskava, ki jo je vodil vojni departement že nekaj časa, je povzročila velike spremembe v letalski pisarni v Chicagu.

Justični departement je tudi uvedel preiskave in v kratkem bodo znani uspehi te preiskave.

Ke sta kongresna odseka izvedela za škandalček, so jima povedali, da se vrši preiskava, ki pa še ni končana. Kadar bo završena, se lahko zgodi, da bodo nekateri prišli pred vojno sodišče.

Po nekem poročilu so zaslišali več kot sto oseb.

V vojnem departementu ne govorijo o detajlih in sliši se, da vojni tajnik adresa pismo na Chamberlaina, predsednika senatnega vojaškega odbeka, v katerem mu razloži uspehe dosedanje preiskave.

Govore tudi, da mr. Hughes preišče, zakaj je bilo na Kellerjevem letalskem polju zgubljenih do 300 veličinskih letal. Govorica se širi, da so letala vključili tako, da se je rja prijala železa. Agentje vojnega in justičnega departementa v Chicagu molče o preiskavi in se ravnaajo po izreku, da molčanje je zlato, govorjenje pa srebrno.

VABILO K OTVORITVI

"Slovenskega Svobodomislnega Doma"

V BURGETTSTOWN, PA., DNE 30. MAJA T. L.
(Decoration Day)

ZACETEK BO OB 9 URI DOPOLDNE.

Obhod po mestu se prične ob 12.30 min. popoldan iz S. S. Doma po ulicah Burgettstowna, katerega se bodo udeležilo vse mestno občinstvo.

Uljudno prosimo vsa sosedna društva iz bližnjih naselbin in slavno občinstvo, da se vdeležijo slavnostne otvoritve našega DOMA. Društva naj nosijo s seboj le ameriške zastave.

Mnogo zabave, dobro in točno postrežbo preskrbi odbor. Igrala bo izvrstna godba.

Na svidenje pri slavnosti DNE 30. MAJA.

ODBOR.

Vabilo na prvo plesno veselico
katero priredi

Odsek S. I. D. "VIHAR", Slovenska godba na pihala
dne 29. maja v dvorani S. I. Doma Vihar v Danio, Pa.

Pričetek točno od 8 uri zvečer. Vstopnina za moške 75c. Dame so proste vstopnine.

Program bo zelo zanimiv in zabaven.

1. Godba igra lepe koračnice in valčke.
2. Pevsko društvo "Vihar" bo zapelo več slovenskih pesmi.
3. Imeli bomo dva govornika: eden govori v angleškem, drugi pa v slovenskem in hrvaškem jeziku.
4. Ples in prosta zabava.

Najljubnejše vabilo vsa sosedna društva in slavno občinstvo, da nas veličastno poseti pri naši zabavi, posebno pa vabilo društva iz Lloydella, South Forka, Conemaugha, Maxwela, Carpatov in Hageva, Pa. Za vsak enak odziv smo vam pripravljeno vrniti naše usluge.

Za dobro in točno postrežbo bo skrbel odbor.

RAD BI IZVEDEL

za svojega sina Antona Ocepek, do ma iz Viderege štev. 3, občina Vač, pri Litiji. Nahaja se menda ne-kje v državi Montana. Uljudno prosim vse cenjene rojake če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani ali pa če bo sam čital ta oglas naj se mi javi. Poročati mi limam nekaj zelo važnega. Moj naslov je: **Andro Ocepek, 1208 Main Street, La Salle, Ill.**

NAJEDNEH

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njimi mi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. V zalogi imam vse za vsakdanje potrebe in po smerni ceni.

ANTON ZORNIK,
Kormila, Pa.

NAZNANILO.

Veliko rojakov se je že oglašilo, katere zanimajo

DRŽAVNA ZEMLJIŠČA

v Koochiching County, Minnesota, katerih cena je

\$7.50 AKER.

To je bil prej močvirni svet in vlada ga je izsušila s tem, da je napravila na milje dolge kanale, ki so 12 čevljev široki. Ob vsakem nanalu je tudi že pot napravljena. Prst je črna kot gnoj

Kaj tam rodi?

Tu so nekateri pridelki: zelena (celery) zelja, čebula; vsi gomoljasti pridelki: krompir od 300 do 500 bušljev na akre, koleraba in pesa od 1.000 do 1.200 bušljev, detelja od 3 do 5 ton in deteljno seme od 7 do 9 bušljev. Oves 65 bušljev in tem razmerju vsa mala žita.

Čas za nakup je do 15. julija.

Vaš rojak Skubie se odpelje iz Chicaga v Baudette ob 10. uri zvečer 29. maja in ostane tam nekaj dni in Vam bo v pomoč pri izbiri teh vladnih zemljišč. Urediti svoje stvari tako, da pridete ob času v Chicago ali pa v Baudette, kjer boste dobili rojaka Skubiva na Rex Hotelu.

Važno.

Prinesite seboj svoje državljanske papirje (tudi prvi papir je dober). Za nadaljnja pojasnila o teh zemljiščih se obrnite na

WEST & SKUBITO
Room 1112-1113 West dams Str.
CHICAGO, ILL.

300 PREMOGARJEV POTREBUJEMO
za dele pri

PENN-MARY COAL COMPANY,
Hellwood, Pa.

Mi plačamo za delo s pikom po \$1.06 od tone.

Za delo s strojem 72c od tone.

Za rezati in nakladati 88c od tone.

Motormani dobijo \$5.36 na dan.

Za polaganje tračnic plačamo \$5.18 na dan.

Za delo znotraj, št. 2, plačamo po \$5.00 na dan.

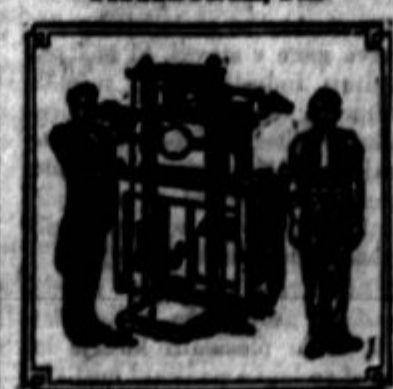
Mi imamo veliko število stanovanj; štirisočna stanovanja se do-be v najem po \$6.00 in šestsočna po \$8.00 mesečno; so opremljena s električno razsvetljavo. Vsaka družina dobi tudi mal vrt, katerega preorjemo in pognojimo mi. Imamo vedno dovolj vozov na razpolago. Dobra hrana za samsce. Cerkev različnih veroizpovedanj. Vzemite Penn. R. R. železnico do Cresson in tam se preselite na Hellwood, Pa. Za nadaljnja pojasnila pa pišite na Mr. Peter Poto-ma ali na Mr. Gen. Mgr. T. R. John v Hellwood, Pa., če ste pa v Pittsburghu, se oglašite pri Mr. Andrew Springer, 701 House Bld. (Rov ni unijaki.)

PROF. DR. MULLIN

ODRABNIK — SPECIALIST
ZA SLOVENOS

411-4th Avenue

(NA SPROTI POSTA)
PITTSBURGH, PA.

ELEKTRICNA PREGLEDNA
S X ZAKEL

Stari in slabotni zdravniki, o 80 letih prake. Zdravi opozna in hitro vse bo-lezni, plača, želodec, obliki, trganje, nervoznost, krvne bolezn, kakor tudi druge bolezn modifik. Odravi vsako bolezen katere provokamo v svoje okolišje. Uporablja najboljša oropila, ameriška in odlični delci svete zdravila. Nika-rona. Novejši hospital. Teden po-gled popolnoma jamen. Pri meni se zdravi velika številna Slovenos. Ura-odre od 8. zjutraj do 8. zvečer, ob se-deljak samo od 10. do 12. popoldan.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Imenp. 17. junija 1907 v dr. Illinois.

GLAVNI STAN: 887-28 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

UPRAVNI ODBOR:

Prerodnik: John Vogt, box 250, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 66, Girard, Kan.
II. Podpredsednik: J. Kuhelj, 9468 Swing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2705 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Turbovec, P. O. Box 1, Chicago, Ill.
Zapisnikar: John Melek, 4004 W. 21st St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

John Ambrosio, 361 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.
F. E. Tancber, 674 Albany Ave., Moshopings, Wya.

FOROTNI ODBOR:

Anton Hrat, box 140, Canonsburg, Pa.
John Hadžek, box 432, Smithton, Pa.
Rudolf Pleterski, 436 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavčič, L. Box 2, Wilkes, Pa.
M. Petrovich, 14813 Hale Ave., Collingswood, G.

UREDNIK "PROSVETE":

John Savarthal.

VRHOVNI IZDAVNIK:

F. J. Kera, M. D., 6308 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
VSE DENARNE ZADAVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov:
JOHN VERDERBAR, 2637-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLAVNE GENERALNEGA POKLOVANJA se pošiljajo na naslov:
JOHN AMBROSIO, Box 361, Canonsburg, Pa.

ZADAVE PREPRIČLJIVE VERJEMO, ki sta jih vložili prvi in drugi b-stanec, se pošiljajo na naslov:
ANTON HRAT, Box 140, Canonsburg, Pa.

VSE DOPISE, razprave, članki, namena itd. na "Prosveto" se pošiljajo na naslov:
UREDNIŠTVO "PROSVETE", 2637-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, oglaš, se pošiljajo na naslov:
UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 2637-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajnikom S. N. P. J., upravnim in upravnim "Prosveto" ne rabite imen urednikov, marveč napišite naslov, ki je na naslovi, aka šelite, da bo vsaka stvar hitro rešena.
Sejo glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prve srede in tretje četrtke v mesecu. Kakelet ob eni uri popoldan.

Pomagalo je 320,000 bolehnim.

Slava očeta Mollingerja, dobroznanega pridigarja in zdravnika bila je svetovalno znoma.

10,000 bolnikov ga je obiskalo na en dan.

Očeta Mollingerjevo slavno zdravilo se izposodijo bolniki, ko je bil le on mislonar po zapadni Pennsylvaniji. N tem, da je zdravil mnogo bolnikov je povzdiglo njegovo slavo. V času njegovega življenja, nad 10,000 bolnikov je iskalo njegovo pomoči. On je napisal nad 80,000 zdravilskih receptov. Njegov SLOVITNI ŽELIŠČNI ČAJ je bilo eno izmed njegovih najboljših zdravil. To zdravilo vsebuje vankovratne zdravilne snovi MATERJE narave v rastlinah, želiščih, rastlinah, korninah, itd. Za želodec, jetra, obliki, trganje, zaprtico, slabo prebavo, glavobol, je skoro najboljšo zdravilo.

Father Mollingerjev glasovit rastlinski čaj se rabi v Ameriki nad 50 let. On je prinesel to živodivno formulo semkaj in Evropo, kjer je bila dohoda tega znana-tinecisin. Bistven je s izbranih rastlin, listov, skorje, jagod in rok. Je zdravilo za stare in mlade.

Father Mollinger je bil glasovit kakor uspešen zdravnik, da ga je na tisoče obiskalo za zdravilski nasvet, ki je bil duhovni očev Mt. Troy, Pittsburgh, Pa. On se je uči medicine na Ogrskem, Nemčiji in Italiji predno je postal duhovnik. On je vedno trdil, da shoji v njegovem čaju nadkriljuje najboljše rastlinske zdravilo na svetu.

Da moč in krepost telesa, napravi kri in meso in vrne čvrsto zdravje in zdrava lica.

Father Mollingerjev glasovit rastlinski čaj priporočajo trpeti na revmatizmu in želodec. Za bolezen v želodcu, zaprtje, pilas gorčico in izgube teka, teški počut le par dni in zagotovi zdravje.

Ta čisti kri, in bistrost, ob bo v kratkem pokazala izboljšanje. Povpoli prebavljaje in spali boste mirno ponoči.

Father Mollingerjev GLASOVIT RASTLINSKI ČAJ zdravi in salmni zaprtje, aNjove bolezn izvira radi zaprtja. Pazite, da se čreva vedno odprta in obranili se boste težkih bolezn.

Ta glasovit čaj hitro odstrani holecen in nervosni glavobol.

Njegov učinek na vse organe človeškega telesa je tak, da bi ni smel brez ene skatije biti noben možki in nobena ženska. Ako hočete vagnati družino in želijo, da bodo žena in otroci zdravi, potem mora vsak član v družini vzeti dvakrat v tednu ta čaj. Koncem leta boste imeli razliko pri razasu za zdravilo.

Vsem bolnim, oslabilim in izmučenim čitateljem priporočamo Father MOLLINGERJEV GLASOVIT RASTLINSKI ČAJ KER VSEBUJE NESTAV SA KHI, JETRA, ŽELODEC, LEDICE, ČREVA IN MEHUR.

Ako trpite na prebudo, vzemite čako FATHER MOLLINGERJEVA GLASOVITEGA RASTLINSKEGA ČAJA PREDNO GHESTE SPAT, TA ODSTRANI STRUP IZ TELES, PROVERJOČI POTENJE IN DRUGO JUTRO NE BOSTE NITI ZNLI, DA STE BILI PREHLAJENI. PONOVITE TO ZA DVA ALI TRE DNI. GHEBE, KI RABIO FATHER MOLLINGERJEV GLASOVIT RASTLINSKI ČAJ OB ČASU MRAZA IN NEVARNEM VREMENU ZA PLJUČNICO POTEM SE OBNARUJEJO PRED TO SMRTNO NEVARNO BOLEHNUO.

Velika \$1.00 družinska skatija zadostuje za 5 mesecev zdravljenja se vam pošlje takoj po prejemu naročila. Pošljite 10c za poštino in reklamacijsko. Naslov:

THE MOLLINGER MEDICINE COMPANY
24 Mollinger Building
12-14 East Park Way, N. S. Pittsburgh, Pa.

Alli zaslužite \$250.00 na mesec?

Pri nas se vam ponuja prilika, da lahko zaslužite \$500.00 mesečno, ako ste zmogla.

Prodajalec.

Velika kovinska rudniška družba vam da \$100.00 mesečne plače in po 15% provizije, ako prodaste za \$1000.00 njih delnic na mesec. Dobre, prve vrste delnice. Ako ste dober prodajalec, si lahko prislužite \$250.00 na teden. Posedno oni, ki imajo že skunje pri prodaji delnic, se vabljajo, da se odzovejo ti ugodni priliki. Naslovite vaše pisma na:

F. O. BOX 1092, PITTSBURGH, PA.

Telefon urada Court 3459. Telefon na domu Neville 1870 R.

FRANCIS A. BOGADEK,

slovensko-hrvaški advokat,

VRHOVNI ODVETNIK NAR. HRV. ZAJEDNICE,

soba 103 Bakewell Building,

vogal Diamond in Grant St.,

(nasproti Court Houva) PITTSBURGH, PA.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 na pol leta in 75c na tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.13 na tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom

"PROSVETA"

2687 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2687 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawrence 4636.

Datum v objavi n. pr. (April 30—15) poleg valoga imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravilno, da se vam ne ustavi list.

Prispevajte za Rdeči križ.

Srebrni "kvodri", investirani v vojno-hranilne znamenke, navadno zrastejo v dolarje.

Popraskajte človeka, ki je proti republiki in našli boste v njem avstrijskanta ali pa kreaturo, ki se rada klanja avtokratom.

Nemški kancelar prerokuje, da pride mir še letos. Ofenziva na zapadu, roparski pohodi v Rusijo, načrti za nove monarhije, veliki topovi za bombardiranje Pariza, priklopitev Avstrije, intrige in govorance o miru — vse to maršira skupaj pod enim klobukom.

Konvencija S. N. P. J. se vrši v dobrih treh mesecih. Člani, ki imajo dobre nasvete, naj pridejo zdaj z njimi na dan, da se prerešeta vse, kar je dobrega in slabega. Nov čas, nove razmere in nove potrebe zahtevajo mnogo sprememb v jedrini ustavi in pravilih.

Ako naletiš na človeka, ki po svojem mišljenju še vedno živi leta 1914, dokaži mu s koledarjem in drugimi pripomočki, da so od tistega časa pretekla štiri leta, ki v sedanjem času pomenijo toliko kot štirideset let v mirnem času. Povej mu torej, da je zaostal štirideset let za časom.

Socialisti na Slovenskem so se pridružili ostalim strankam, ki vrše revolucionarno gibanje za neodvisnost. Lahko smo prepričani, da so socialisti dobro premislili predno so storili ta korak, in da je gibanje, za katerega so se odločili, na pravem potu. Sodrugom v starem kraju smemo zaupati, da se niso podali na zgrešeno pot, ki bi vodila iz monarhije v monarhijo.

V Nemčiji je samo dvaindvajset dinastij z veliko kopico princev, ki spadajo v armado brezposelnih. Zato se ni čuditi, če kajzer drobi Rusijo v monarhije in razteza svojo domeno nad Avstrijo. Prepričani smo, da se najde kakšen princ tudi za kočevsko republiko, ako kajzerjev partner v nebesih udari Evropo z nesrečo, da ostane kajzer prestolodajalec.

Debs, večkratni predsedniški kandidat socialistične stranke, je imel včasih velik vpliv v stranki. Ali ga bo imel tudi zdaj, ko je povedal nekaj zelo pametnega ameriškim socialistom?

Mir z volkom je mogoč le na dvojni način: Ali ga ubiješ ali mu pa dajaš ovce toliko časa, dokler vseh ne požre in končno moraš dovoliti, da požre še tebe. Zdrava pamet, ki se je naselila že v možgane prazgodovinskega človeka, ti pa pove, da nihče ne ljubi miru v — volčjem vampu. Zato je najboljša in najpametnejša, da ubiješ volka. Tako so delali ljudje od nekdaj in bodo toliko časa, dokler bodo volkovi na svetu. Nauk: Ubij kajzerjem in vse, kar je v sorodu s to zverino, ako želiš, da bo mir.

Predsednik Wilson je rekel: "Zakaj samo pet milijonov mož? Ameriška armada ne sme poznati mej, ako hočemo zmagati." — Mož ima prav. Krvoločni nemški vladarji morajo enkrat spoznati, da se Amerika ne šali. Pet milijonov, deset milijonov ali dvajset milijonov mož, kolikor je sploh treba za poraz imperialistične Nemčije, ki mora, mora biti poražena.

Bili Sunday je končal svoj "misjon" v Chicagu. Pravi, da je rešil 49.156 duš in nakolektal \$56.000. Duše ostanejo v grešnem Chicagu, kjer je še najmanj dva milijona drugih grešnikov, ki niso dali centa za "rešitev" svojih duš, toda petdeset tisočakov pojde z Bilijem. Duše se

pogreznejo nazaj v stare grehe, nudič se smeje in Bili tudi. Civilizacija!!!

Debs proti pacifizmu.

Dolgo časa je molčal Eugene V. Debs, stari veteran socialistične stranke v Ameriki. Kaj je z Debsom? Kakšno stališče on zavzema v sedanjih kritičnih časih? Kakšno je njegovo mnenje o vojni in strankini platformi, ki je bila sprejeta v St. Louisu lanske leto?

Tako smo povpraševali, toda Debs je molčal. Večinska frankcija ga je seveda yastila za svojega pristaja, toda Debs sam je stopil z odra in sedel med gledalce; nikjer ni bilo opaziti njegove aktivnosti.

Oglasil se pa je pred kratkim v novem listu, ki ga je pričel izdajati znani socialistični pisatelj Upton Sinclair, kateri je že od začetka vojne javno izrekal svoje gorke simpatije z zavzniki. Sinclair povdarja v svojem listu, da je za vojno do zmagoslavnega konca in podpira Wilsonov mirovni program. Debs je pisal privatno pismo Sinclairju, kateremu čestita na novem listu in mu želi uspeha, in zadnji je to pismo priobčil.

Zdaj pa čitamo v listu "Social Builder" dolg članek z Debsovim podpisom, ki se peča s stališčem stranke napram vojni. Debs piše:

"Stranka ne more več stati na st. louski platformi, ki je bila sprejeta pred enim letom, niti ne more s svojim sedanjim stališčem nastopiti v eni najvažnejših političnih kampanj, ki je zdaj odprta. St. louska platforma je odgovarjala razmeram ob času, ko je bila sprejeta. Nekatere fraze v platformi so bile nesrečne in povzročile so hudobno tolmačenje, toda v splošnem je bila platforma zadovoljiva in odobrila jo je večina članstva.

Ali od tistega časa so se pojavili izredni dogodki. Bilo bi zelo nemumno, ako ne absolutno samoumno, če bi stranka danes vodila kampanjo na temelju te platforme. Vsebinska, ki je protipostavna, mora izostati. Pravzaprav ni bilo tisto izjavljanje takoj v začetku dosti prida, ampak naj škodljivo ni bilo, medtem ko je danes batina v rokah naših nasprotnikov, s katero nas hočejo pobiti.

Ruska revolucija je spremenila lice Evrope in njene posledice, ki so zdaj na vagi, pozivljajo socialistično gibanje vsega sveta, da demonstrira svojo vero v mednarodno demokracijo. Nemški vojni lordi s svojimi junčakimi zavzniki in militarističnimi hordami, ki izvršujejo njihove želje, so jasno pokazali, kaj nametavajo z bolševiki. Pokazali so vsemu svetu brez pike dvoma, da hočejo uničiti socialno demokracijo v Rusiji in ponižati veliki ruski narod na stopnjo vazalstva. To je njihov razgaljen in nesramen namen, s katerim gazijo svojo lastno pogodbo, medtem ko je pri nemškem ljudstvu opaziti komaj nekoliko slabotnega protesta.

Potrpešljivo smo čakali in upali, da se nekdo zgane v Nemčiji. Toda zganil se ni nihče in znanenja ni, da bi nemška socialna demokracija pričela revolucijo. Nemški socialisti so ponovno in ponovno demonstrirali, da je njihovo gibanje privezano na nacionalizem in vsak čas je pripravljeno preliti kri na ukaz kajzerja in za slavo domovine. Pokazali so z dejanji, ako ne z besedami, da njim je kajzer prvi in potem je socializem. Ako se socialistično delavstvo gane v stavki, ki ima paralizirati industrijo kot začetek revolucije, tedaj jim njihovi preplašeni voditelji ukažejo vrniti se nazaj na delo in bojazni, da bodo ustreljeni kakor pa od njihovih lastnih sodrugov, militarističnih blaznecev brutalnega kajzerja.

Ruska revolucija bo morda skrušana, neoborožen proletarijat potlačen in plemeniti kmetje in delaveli so lahko ponižani med vaze; bolševiki bodo morda strmo glavljeni in mlada demokracija obledi trepetajoča v lastni krvi in razvalinah; deželo za deželo lahko vzamejo brezmočnemu ljudstvu; morda zadavijo Poljake, okupirajo Finsko, začno z grozodejstvi na Češkem in vržejo ostale pristaje Liebknechta in Rose Luxemburgove v ječo. Socialistično misel in demokracijo, ki je stala mnogo dragocene kaljeve krvi, morda potepta železna kajzerjeva pet — toda nemško ljudstvo ne bo protestiralo. Toliko zaželjeno

socialdemokratično gibanje v kajzeraki Nemčiji je tako brez moči, kakor da bi bilo v rokah samih otrok.

Žalostno je, ampak resnično, da ni upati na izpremembo položaja v Nemčiji, ki bi prišla od znotraj. Nemško ljudstvo ne mara vreči sebe jarma in vrhutega še pomaga, da se pritrdi jarem kajzerizma na revolucionarne sosede, ki so se otresli svojega avtokratičnega jarma.

To so razlogi, ki silijo mnoge člane naše stranke, da se ponovno izrazijo o strankinem stališču. In čim prej spregovorijo socialistična stranka v Ameriki, tem bolje za njo."

Razprave h konvenciji.

Ely. Minn. — Društvo Prvi Majnik, šte. 268, SNPJ, je na svoji zadnji seji vzelo v pretes IX. člen, poškodbe splošnih pravil naše jednote, ki se glasi:

"Za poškodbe, dobljene valed nesreče in ne po lastni krivdi, to je, ki ne izvirajo iz pijače, tepeža, nemoralnih navad ali obnašanja, plača jednota sledeče zneske: Za izgubo cele roke ali štirih prstov do dlani, ali do pesti, cele noge ali do členkov in za popolno otrpnenje istih udov \$200, za izgubo polovice stopala pa \$100. Za zlomljen hrbet, za izgubo obeh rok, obeh nog, ene roke in ene noge, ali obeh oces se izplača \$600. Za izgubo enega očesa se izplača \$200.

Ta člen naj se spremeni v toliko, da se člani lahko zavarujejo za dvojno poškodninsko podporo; na primer: sedaj plača vsak član(ica) po 5c mesečno v poškodninski in odpravninski sklad. Če se točka v omenjenem smislu spremeni, naj bi plačal vsak član(ica) 10c mesečno, ali kolikor bo že potrebno, in v slučaju poškodbe bi dobil dvojno odškodnino v vseh slučajih, za katere določajo odškodnino sedanja pravila. Pri točki 7, IX. člen naj se tudi spremeni v toliko, da se člani(ice) lahko zavarujejo za dvojne operacijske podpore.

Točke 2, 3, 4, 5 in 6 v IX. členu naših splošnih pravil naj ostanejo neizpremenjene.

Poimenjuju društvo Prvi Majnik, šte. 268, do jednote in članstva v korist; ako se upeljeta dva razreda v poškodninskem skladu. Mnogo članov je zavarovanih pri sedanjih jednotah samo zaradi odškodninske podpore, kajti naša jednota jim daje dovolj ugodno priliko za poljubno zavarovanje v bolnišnem in posmrtninskem skladu. Zavarujemo se lahko za \$1, 2, ali \$3 na dan bolniške podpore in za \$150, \$600 in \$1000 in \$1500 posmrtnine; za poškodbe smo pa zavarovani vsi enako, tisti ki so zavarovani za \$1 bolniške podpore in \$150 posmrtnine, in tisti, ki imeli dva razreda za poškodnino podpore in \$1500 posmrtnine. Valed tega bi bila spremenitev 1. točke IX. člena splošnih pravil naše jednote v zgoraj navedenem smislu koristna za člane naše jednote, ker bi jim ne bilo treba biti zavarovani in pri več jednotah, če bi imeli dva razreda za poškodninski sklad, obenem bi pa bila taka sprememba koristna napredku naše jednote.

Članstvo našega društva apelira na odbor za pravila naj trezno premisli naše nasvete ter uvrsti te točke v bodoča pravila naše jednote po našem navodilu.

Za društvo Prvi Majnik, šte. 268, S. N. P. J.,

Frank Povhe, predsednik.
John Skubitz, tajnik.
Jacob Kunstelj, blagajnik.

Black Diamond, Wash. — Naše društvo Planinar, šte. 57, SNPJ, je na svoji zadnji seji vzelo v pretes razdelitev društev naše jednote v distrikte.

Članstvo našega društva ne vidi v taki razdelitvi nikake koristi za jednoto, valed tega je po našem mnenju najboljša, da jednota posluje po starem sistemu centralnega urada.

Priporočamo pa, da se volijo delegati v tistem letu, ko se vrši konvencija, že meseca maja, in sicer potem distriktov, na vsakih petsto članov 3 delegate. Volili naj bi se po sledečem načrtu:

Društva naj bi se za ta služaj razdelila v okrožja po petsto članov. Društvo naj ima pravico postaviti na vsakih 50 članov ene

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZORU ŽE!

Sedež v Chicagu, Ill.

IZVEŠEVALNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Etbin Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

John Ermenc, Joseph Fritz, Joseph Ivanetič, J. Judnič, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravija, Jacob Muha, Zvonko Novak, K. H. Pogodič, Matt Pogorelec, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Sava, Frank Udovič, Charlie Vesel, Andrew Vidrih, Stefan Zabriz, Leo Zakrajšek, Anton Zlogar.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se dordaj še niso priglasili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljave je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.)

DELEGATJE NA KONVENCIJI S. N. Z.

Chicago, Ill. — "Jugoslovenski Svijet" z dne 19. maja je prinesel aliko delegatov, ki so se udeležili konvencije S. N. Z., nasprotne organizacije S. R. Z. Slika je precej spakšana, tako da se delegatje težko poznajo na nji. Tudi imena so nečitljiva in vseh se ne more razvozlati še s povečevalnim steklom, kaj še le s prostim očesom. Seveda ni to krivda "Jugoslovenskega Svijeta", ampak vzroke je iskati v premajhni aliki.

Potrudili smo se, da razvozljamo imena delegatov in tako zadostimo želji slovenske javnosti, ki hrepeni po tem, da izve imena delegatov. Odkrito povedano, vseh nismo mogli razvozlati, zategadelj upamo, da kateri list, ki za stopaj in zagovarja cilje S. N. Z., ustreže slovenski javnosti s tem, da priobči imena delegatov S. N. Zvez.

Delegatje imajo na prsih številke in se po aliki čitajo:

1. Dr. Vošnjak, 2. dr. Marušič, 3. Paul Schneller, 4. Frank Hudovernik, 5. ime nečitljivo, 6. Rudolf Trošt, 7. F. J. Kern, 8. ime nečitljivo, 9. ime nečitljivo, 10. Jos. Perko, 11. Anton Kanček, 12. ime nečitljivo, 13. Anton Grdina, 14. Jos. Zalar, 15. Jos. Kregar, 16. Anton, ime nečitljivo, 17. Jakob, ime nečitljivo, 18. Agnes Zalokar, 19. ime nečitljivo, 20. Jože Trček, 21. Frank, ime nečitljivo, 22. L. J. Pire, 23. Jos. Svete, 24. M. T. Kokal, 25. Jos. Zalar, 26. rev. J. J. Oman, 27. Rudolf Perdan, 28. Ig. Rotar, 29. rev. M. T. Kebe, 30. Mandica Atalič, 31. rev. J. Černe, 32. ime nečitljivo, 33. dr. J. M. Seliskar, 34. rev. K. Zakrajšek, 35. M. Mladič.

KNJIŽEVNOST.

"Čas", ilustrirana mesečna revija, ki izhaja mesečno, prinaša v svoji majski številki sledečo bogato vsebino:

Preko trnov. Pesem. Ivan Molek. — Iz spominke knjige. Pesem. Iv. Molek. — Vera in klerikalizem. — General Lafayette, borilec za svo budo. Slika. — Tri leta. Povest. V nedeljo jutro. Slika. — Delo sraka in vode. — Farmarska žena. Povest. — Jutro v Garfield parku, Chicago. Slika. — Iznajdba in razvoj telefona. — Kaj neki valček lepeče. Slika. — Za zdravje in bolezen. — Vlada Zedinjenih držav. Poljedelski oddelek. — "Zgodovinska izjava" in naši dodatki. — Ne vjedajte se.

Ker na nje radi članka "Zgodovinska izjava in naši dodatki" pošta pridržala list, prosimo malo potrpljenja — v par dneh ga prejmete vsi.

Čas se naroča na 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill., in velja za vse leto \$2.00.

DRAGI GOLOBJE.

Cochan, Ind. — Charles E. Gorman je ustrelil štiri golobe v mestu. Društvo za varstvo živali ga je dala aretirati in sodišče ga je obsodilo na \$23 denarne globe.

DESET LADIJ V ENEM TEDNU.

Washington, D. C. — Brodorni korporaciji je bilo prenehanje v minulnem tednu deset ladij, ki odričejo skupaj 58.350 ton vode, 14 drugih ladij, nekatere iz lesa, ki odrinajo 43.000 ton vode, so pa spustili v vodo.

28. JUNIJ DOLOČEN ZA VOJNOVARČEVALNE ZNAMKE.

Washington, D. C. — Zakladniški tajnik McAdoo je določil 28. junij za vojnovarčevalni dan, da prične kampanja za nakupovanje vojnovarčevalnih znamk.

Krvavi spopadi med Nemci in Slovenci.

(Nadaljevanje s prejšnjim številom)

li s splošnimi klici: "Ven z Nemci!" "Marburger Zeitung" je že cel teden pozivala Nemce, da naj pridejo na ta shod in ga preprečijo. Vseeno pa so bili Nemci v prvem trenutku mirni, četudi so začeli klicati dr. Korošec: Veleizdajalec! Nekaterim Nemcem se je poarčilo, pomešati se med naše ljudi, katerim so pričeli hinavsko dokazovati, kako uči katoliška vera, da se moramo med seboj ljubiti.

Naenkrat so pričeli Nemci divje upiti in pobirati kamenje, očitno se pripravljajo za naval na govornika. Toda Slovenci so bistro pazili in žuvali svoje voditelje. In še predno se je posrečilo prveemu Nemcu, zagnati kamen na govornika, je bil že od vseh strani obkrožen od Slovencev in razorožen. Nato je bilo slišati urnobesne klice: "Ven z Nemci!" Nemci so skušali razbiti slovenske vrste ter so navallili nanje z divjim kričanjem in psovskani. Borba se je pričela.

Slovenci so se uporno branili. Iz defenzive pa so hitro prešli v ofenzivo. Železne palice, katere so prinesli Nemci s seboj, so hitro prešle v slovenske roke in takoj so začeli padati udarci po nemških glavah. Dvije kričaje, stoka-jo in joka-jo so pričeli Nemci bežati na vse strani, toda Slovenci niso hoteli, tudi na železi odnehati, temveč so jih dolgo časa preganjali in klicali. Celo pot, po kateri so bežali Nemci, je bila pozdropljena z germinirano krvjo.

Ko je borba ponesla, je dr. Korošec nadaljeval s svojim govorom, toda prekinil ga je poslanec Verstovšek, ki je prišel naznaniti, da je vlada prepovedala nadaljnje zborovanje. Predno so se zborovali razšli, je bila na predlog poslanca Verstovška sprejeta resolucija v prilogi omenjanega jugoslovanske svobodna država.

Iz tisočih glav je bilo tedaj slišati en sam gromovit vsklik: "Življa Jugoslavija!" Nato je izročila ženska deputacija predsedniku zborovanja več seznamov s podpismi, s katerimi se sprejema jugoslovanska deklaracija.

Podrobnosti.

Slovenski listi so pridobili zanimive podatke o spopadu v St. Janžu. Tako piše Slovenski Gosposlar:

Slovenci je velikodušno napram preganjanju. Tekom borbe so nekateri Nemci, ki so se hoteli rešiti, dvignili roke in začeli prositi milosti. Vplivnejši Slovenci so takoj intervenirali v njihovo korist pri razjarjenemu narodu, ter so jih tudi rešili.

Nemci pa so se nasprotno na svojem divjem begu aneali nad nedolžnimi. Blizu Dravogradu (majhna naselbina na slovenskem omenju) je 60 Nemcev navallilo na enega samega Slovence, ki je šel slučajno isto pot. Toda ta ko-reena se jih ni ustrašila, temveč jim je junaško zaklical: "Prvi, ki me bo udaril, si lahko napiše svoj testament!" — Nek drug Slovenec je istotako zašel med Nemce, od katerih je bil napaden in ranjen z nožem na glavi in na roki. Nemška družba je teško ranila tudi nekoga Slovence, ki je mirno šel za svojim vozom.

Ker se Nemci niso mogli mačevati nad Slovenci, so izvršili nečuvane sročine: Navallili so na ovce in vole, ki so bili last slovenskih kmetov, in jih veliko število tudi poklali, dokler niso v masah intervenirali ruski ujetniki, ki so razpili nemške družbe.

Nemci so dolgo časa po spopadu v St. Janžu navallili na Slovence, kjerkoli so jih satekli. V Dravogradu je bil vsak Slovenec, ki je šel slučajno tak akosi, napaden. Na železniški postaji je moralo nekoliko slovenskih vojakov, ki so bili slučajno tam, uporabiti bajonete, da so razkopirali nemško tolpo, ki je hotela navalliti na nekoga Slovence. Ob drugi priliki je rešil nek slovenski častnik z energično intervencijo življenje nekemu ljudskemu učitelju, katerega so bili Nemci napadli.

Isti list navaja še več drugih slučajev o nemških napadih na posamezne Slovence.

Zaključek.

Prebivalstvo v Smartnem je priredilo po St. Janžem shodu slavnost v čast dr. Korošca in

Verstovška. Pri tej priliki je prepeval pevski zbor jugoslovanske himne.

Več ljudskih govornikov je ob največjem odobravanju in navdušenju soglasno izjavilo, da je naš narod pripravljen na vsako trčev in da bo dal rad za svobodno jugoslovansko domovino zadnjo kapljo krvi. Na to so poslanci odgovorili: Pri takem narodu je uspeh in triumf jugoslovanske idaje povsem sigen. Življa Jugoslavija!

Še en krvav spopad.

Kot naravna posledica borbe v St. Janžu, so se povod ponovili spopadi med Nemci in Slovenci. V Slovenjem Gradcu (tu je prebivalstvo mešano) je prišlo do novih bojov.

"Marburger Zeitung" piše: Na železniški postaji v Slovenjem Gradcu je prišlo v nedeljo do krvave borbe. Nek Slovenci je provociral Nemce (eden proti — stoterim), ki so se ravno vračali iz St. Janža, in je seveda občutil nemške pesti. Ko je slovenska masa to opazila, je navallila s kamenjem na Nemce ter se je razvila vroča borba. Slovenske žene so podirale zidove hiš in svoje pohištvo ter so podajale svojim možem kamenje in le, s čemur so bili Nemci. Slovenci so se obnašale tekem vse te borbe, kakor prave furije. Veliko število ranjenecv so prepeljali takoj v bolnišnico.

"Slovenec" od 12. aprila pravi: Ako bi hoteli prinesiti to-žne poročilo o tej borbi, bi bil naš članek zaplenjen na podlagi para-grafa 302 kazenskega zakona.

Predsednik Jug. kluba prete s smrtjo.

Neues Wiener Tagblatt od 12. aprila javlja:

Predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec je brzojavna naprosil ministra zunanjih del in zahteval dovoljenje za omenjanje Narodne slovenske oborožene straže, ker se Slovenci ne morejo dalje zanašati na avstrijske oblasti, ki bi morale skrbeti za njihovo življenjsko varnost.

Poslanec Korošec je prejel veliko število pism v nemškem jeziku, v katerih mu prete s smrtjo zaradi njegove politike.

Slovenske poročila, da je pangermanak poslanec Girmeyer (tisti, ki je doblil po grbi na shodu v St. Janžu) zatočil dr. Korošca namestniku Claryju. V tej obtožbi pravi Girmeyer:

"Nikdo se ne sme začuditi, ako bodeta dr. Korošec in Verstovšek, in s njima tudi drugi slovenski duhovni, ki delujejo proti miru in časti države, ubiti. Ti ljudje želje uničiti našo državo in jo pripeljati do anarhije, kakršna je v Rusiji.

Uradni komentarji.

Fremdenblatt, glasilo avstrijskega ministristva za zunanje zadeve, prinaša zanimiv članek pod naslovom: Slovenska propaganda.

Skorzi več mesecev se že vrše po slovenskih krajih zborovanja, katerih namen je, kiriti mržnjo proti vsemu, kar je nemškega. Vsa sredstva se uporabljajo v tej borbi proti državi. Do najmanjše kmetake koče je prordila ta propaganda, ki naj bi po naziranju slovenskih politikov rešila Slovence. Vse avtonomne oblasti, vsi občinski zbori in politične organizacije gredo na roke tej propagandi. V zadnjem času so se vršile te manifestacije zelo pogosto, čeprav se je raznesel glas, da jih je državna oblast prepovedala. Tako se je vršil v zadnjem času v St. Janžu shod, na katerem je prišlo do krvavih spopadov. Na tem shodu so se propagirale take ideje, da jih moremo brez oklevanja imenovati veleizdajalske. Ob tej priliki so se dogajali taki prizori, da je cenzura zaplenila vsako to-zadavno poročilo.

Dobro bi pa vseeno bilo, da se ve, ker more prebivalstvo le na ta način evesno razumevati dogodke, katere doživljamo.

Nemcem mora biti znano, kakšna sredstva uporabljajo Slovenci v tej borbi, kajti čim prej jih bodo posmali, toliko prej se bomo mogli pripraviti in toliko bolj na obrambo, s tem pa se bo tudi država čutila močnejšo.

Slovenci odgovarja na to sledeče:

Pangermanska masa misli, da je slovensko moštvo napolnjeno mržnje napram avstrijski državi in da je osnivanje Jugoslovanov skupna zahteva vseh Slovanov. Za-

to tudi pozivlja Nemce, da se energično bore proti Jugoslovanom. Nemci nimajo pred očmi jugoslovanskega vprašanja, temveč samo jugoslovanske pogibe; z nami ne žele nikakega kompromisa ter zahtevajo svobodno pot na Jadran.

Mi pa odgovarjamo: Toda tudi mi ne bomo sklenili nikakega kompromisa na škodo naše svobode.

DOPISLI

White Valley, Pa. — Ne bom poročal o delavskih razmerah, ker so take, kot po večini premogov-niških mestih.

Garaš, delaš dan na dan, toliko da se preživiš, drugi pa spravljajo dobiček. Priroževati se nimamo vzroka, ker je večina zadovoljna s takim sistemom, pa četudi je na-zaduška in nepravilna za proletarijat.

Dne 4. maja je tu govoril E. Kristan iz Chicago o nalogah delavstva za izkoljisanje svojega položaja. Tudi mi nismo brez nasprotnikov, ki nam v svoji veliki ljubezni žele, da nas bi vrag kar žive pokopal v peklenko brenčno.

Pred pričetkom naše slavnosti, dne 4. maja, ko je Kristan govoril maloštevilnim poslušalcem, so prišli muzikanti v uniformah. To je razburilo naše nasprotnike, ker so mislili, da je prišlo polk polietije, da nas razžene, ali nas pa se potla-či v ječo. Valed strahu niso prišli poslušati govornika. No nekateri so tudi taki, ki so modri, pa go-ričijo: "Kaj ga bom hodil poslušat, jaz sem že vse to pozabil, kar bo on govoril." Seveda so taki ljudje največji duševni revčki, ki so celo od najpovršnejšega znanja silno oddaljeni. Zato bi seveda prav nič ne škodovalo, če bi bi izrabili vsako priliko, da sli-kijo moža, kot je Ethin Kristan.

Človek, ki trdi, da je že vse tisto pozabil kar govori Kristan na svo-jih shodih, bi ga bilo silno sram, če bi se le oddaleč zavedal svoje nemiselnosti blazne opazke. Vsa-ko je potreben pouka, tudi magar-či če je že učen. Profesorji, obrt-niki, umetniki in ljudje v vseh drugih poklih se vedno uče in niti na misel jim ne pride tisto nizkотно zabavljanje, da so že tisto, kar sedaj drugi uče, pozabili.

Dne 5. maja smo imeli drugi shod, na katerem je tudi govoril E. Kristan o potrebi Slovenskega republikanskega združenja. Ustano-vili smo krajevno organizacijo in sedaj je ležeče na tukajšnjih Slovenceh, če hočejo utrditi to or-ganizacijo, ali pa stati na strani in gledati, kako drugi delajo brez njihovega sodelovanja. Rojaki, v sedanjih časih moramo delati vai, če hočete, da porazimo militari-zem, ki ogroža ves svet in grozi se v nadalje teptati naš slovenski na-rod. Vpošteвайте to in se pridru-žite naši organizaciji.

Poročevalce.

Sheboygan, Wis. — Veselica, ki jo je priredila krajevna organizacija SRZ dne 12. maja, se je prav zadovoljivo obnesla. Kljub ne-doglednemu vremenu je bila udelež-ba jako dobra, zakar gre zaslugatistim našim rojakom, ki so nam pomagali s svojimi avtomobili s tem, da so prevažali udeležence na precej oddaljen veselčen prostor. Priznali se jim mora, da so storili vse, kar je bilo v njihovih močeh; tudi za dobro plačo bi ne mogli zahtevati od njih večje po-šrtvovalnosti.

Kar se tiče zabave same, moram reči, da se je vršila po našem pristnem starokrajsem običaju v splošno zadovoljnost navzočega občinstva. Na veselici se ni dogo-la nobena neprilika. Lahko rečem, da se je tekem zabave videlo veli-ko večino sheboyganških Sloven-venecv na tej prireditvi, kar je dokaz, da je zanimanje za gibanje Slovenskega republikanskega zdru-ženja v Sheboyganu ravno toliko, ako ne še večje, kakor od začetka.

Tukajšnja pevaka društva Da-nica in Slovenija sta nam zapeli pod volstvom G. Mikeka par lepih slovenskih pesmi in dala občinstvu s tem priliko užiti nekoliko duševnega užitka. S tem so naši zabavi veliko pripomogli in za po-šrtvovalnost se jim zahvaljujemo. Pristakem SRZ in slovenskemu občinstvu v Sheboyganu pa se za-hvaljujemo za pomoč in naklonje-nost ter moralno podporo pri tej naši veselici.

Skupno smo pokazali, da so nam ideje SRZ pri sre in skup-no hočemo in želimo v tej smeri delovati naprej v svesti, da je de-lovanje za Slovensko republikan-

sko združenje pravo narodno delo za demokracijo, ki stremi po naj-pravičnejši svobodi.

Naša prva in glavna dolžnost je, da po naših močeh še v nadalje podpiramo to delovanje, da se o nalogah in ciljih SRZ še bolj po-učimo, da nam bo stvar jasnejša. Za vse to je naša lokalna organi-zacija ukrenila potrebne korake in pričela s predpripravi. Toli-ko v pojasnilo vsem radovednim rojakom.

Za odbor lokalne organizacije SRZ v Sheboyganu, Jack Menkardt, tajnik.

ŠTEVILO VLAKOV ZNIŽANIH NA SANTA FE ŽELEZNICI.

Topoka, Kan. — Santa Fe železniska družba je skrčila osebni promet za en milijon šest sto tisoč milj na leto.

Odpravljen sta poštna vlaka šte. 15 in 18 med Kansas Cityjem in Chicagom, vlak med Chicagom in Fort Madisonom, en obrežni vlak in dva vlaka med Barstowom in Bakersfieldom, Cal.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne upraviteljstvo ne uredništvo.

Naznanila in vabila.

iz države Kansas. — Društva SNPJ. v Kansasu, spadajoča pod skupno za-stavo, se opozarjajo, da polkijevo svoje zastopnike na prihodnjo skupno sejo, ki se vrši dne 2. junija ob 2. popoldne v Fronteasau, Kan., v zadržanih prostori-h. — Tajnik.

Hagevo, Pa. — Naznanjam članom društva Cerniško Jezero, št. 248 SNPJ., da smo na zadnji redni seji sklenili v bodoče obdržavati naše redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 10. do-poldne in ne več ob 2. popoldne, kot je bilo v sistemu do sedaj. — Nadalje je bilo v sistemu da seji dne 12. maja skle-nijo, da bo vsakdo, ki se ne udeleži vsaj vsake tretje seje, za kazen suspendiran. Bratje, udeležite se seji redneje, ka-kor dotedaj. — Tony Ivantič, tajnik.

Albia, Iowa. — Naznanjam članom društva Slava, šte. 102 SNPJ., da je bil sklep seje, ki se je vršila 12. maja, da bo moral vsak član plačati v mese-cih juniju, juliju in avgustu po deset centov v društveno blaginjo za tekoče stroške. — Ivan Vukonič, tajnik.

Bridgeville, Pa. — Pozivljamo člano društva Nova Domovina, št. 295, SNPJ., da se polnoštevilno udeležijo seje dne 2. ju-nija ob dveh popoldne. Na dnevnem re-šitju bo več važnih točk, ki zahtevajo rešitve. — John Zigmant, tajnik.

Wilburton, Okla. — Na zadnji redni seji društva Litija, šte. 58, SNPJ., se je sklenilo, da se pozove na sejo, ki se vrši dne 9. junija, vse člano, ki žive v Wilburtonu in okolici, da se udeležijo. Na dnevnem redu so volitve delegatov. Kateri ima take koristne točke za iz-boljšanje pravil, naj pride na sejo in predloži svoje nasvete. — Društvene potrebe so zahtevale, da naložimo izredni assessment po 50c na člana za društvene stroške, ki se vplača meseca ju-nija. — Nekateri člani se vedno poli-jujo assessment in druga pisma, tikajoča se tujinškega urada, prejememu tajnika. Taki člani bi morali sklop pogledati v imenik društvenih uradnikov, ki je priroben v našem glasilu vsake tri mesece in tam bi pronašli, da imamo novega tajnika že od Novega leta. — Joe Alich, Box 617, Wilburton, Okla.

Conemaugh, Pa. — Naznanjam članom društva Slava, št. 168 SNPJ., da bo moral vsakdo, ki se ne ude-leži piknika, ki ga priredi naše društvo 26. maja, izvršiti sklop društvene seje, te je pripraviti določeno svoto v društveno blaginjo. — Prosim vas tudi, da se poslabite na udeleževanje rednih se-j in plačevanje društvenih assessmentov, da se izognete suspendacijam. — Alois Gall, tajnik.

Conemaugh, Pa. — Bratska društva in drago slovensko občinstvo vabimo na udeležbo piknika, ki ga priredi društvo Slava, št. 168, SNPJ. dne 26. maja na Woodville Heights na istem prostoru kot prejšnja leta. Vstopnina za moške \$1.25. Dame vstopnine proste. — Člano našega društva posebno opozarjam, da se udeležijo te veselice, oziroma piknika, kajti čisti dobiček je namenjen v korist društvene blaginje. — Za dobro po-strežbo bo skrbel veselčni odbor.

Johnstown, Pa. — Slovensko občin-stvo tu in v okolici vladno vabimo na udeležbo piknika, ki ga priredi društvo Adria, št. 3 SNPJ. dne 26. maja na Sam Kolejevi farmi nasproti farme ru-jaka John Bombarda v Morelville. Pik-nik se vrši v korist Slovenskega doma v Cambria City. Z raznovrstnimi pe-čenkami in drugimi prigrizki kakor to-di s pijačo mo dobro preskrbjeno. — Rojaki, ne pozabite na udeležbo tega piknika. — Odbor.

Vabilo

— na —

veliko vrtno veselico ali piknik

katerega priredi

Slovensko Mlad. Samostojno Podporno društvo "Danica"

v četrtek dne 30. maja, t. l. (Decoration Day)

v Meyers Grove Parku, na 26th St. in 48th Ave., CICERO, ILL.

Ker je to naš edini piknik v tem letu, zato najljudnejše vabi društvo Danica vsa cenjena društva in slavno občinstvo mesta Chicago in okolice, da se mnogoštevilno udeležijo našega izleta v Meyers Grove Parku. Še vselej, kadar ste prišli bodisi na veselico ali pa na piknik našega društva, vedno ste dobili dovolj zabave in točno postrežbo in vse to vam jamčimo tudi pri tem izletu, da boste gotovo z zadovoljnostjo vžili par veselih uric. Na razpolago bo raznovrstno okrepčilo za lačne in žejne. Torej vsi na izlet ta dan!

Odbor.

P. S. — Vzemite 26cestno poulično karo do konca in potem pojdite do vrta dva bloka, ali pa vzemite Ogden karo do 48. Ave. in potem pojdite južno en blok do vrta.

VABILO

— na —

Slavnost Desetletnice

društva

SLOVENSKI DOM

št. 86, S. N. P. J.

ki se vrši

dne 26. maja 1918 ob dveh popoldne v dvorani "Sokol Karol Jonaš", 5510-14 W. 25th St., Cicero, Ill.

SPORED:

1. Himna "Star Spangled Banner", igra slovenska godba.
2. Pozdrav društvenega predsednika.
3. Himna "Hej Slovani", igra slovenska godba.
4. "Sokl"; poje pev. društvo "Slovan", Pullman, Ill.
5. "Pomlad"; poje pev. društvo "Lira" — mešan zbor.
6. "Lastovki v slovo"; poje pevsko društvo "Lira", moški zbor.
7. "Slovo"; poje pevsko društvo "Sava".

Sporod se prične točno ob petih popoldne. Po teh točkah se nadaljuje prosta zabava in ples.

VSTOPNINA 25c ZA OSEBO.

Društva, ki so vselike korporativno, so vstopnine proste.

OPOMBA: Vzemite na Ogden Ave. karo 25th—Laramie in se peljite do konca, potem pa hodite še dva bloka zapadno pel.

VABILO

— na —

slavnost razvitja zastave

katere priredi

Društvo "Ljubljana" šte. 49, S. N. P. J.

v Girard, Ohio v slovenskem domu dne 30. maja, t. l.

Uljudno vabimo vsa bratska društva in slavno občinstvo te okolice, da se mnogoštevilno udeležijo naše slavnosti.

Igrala bode Slovensko-Hrvatska godba iz Youngstown, Ohio.

SPORED:

1. Sprejem društev od 9 ure do 10 dopoldan.
2. Pozdrav društev in občinstva.
3. Razvitje zastave.
4. Govorniki društev.
5. Govori brat Math Petrovič iz Clevelanda, Ohio.
6. Sprevod po mestu.
7. Prosta zabava in ples v Slovenskem Domu.

Nasvidenje dne 30. maja, 1918

Vstopnina za moške je 50c. —:- —:- Zenske so vstopnine proste.

Za velikoštevilno vdeležbo se priporoča

ODBOR.

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se naročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenici. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Velika iznajdba

so to nove vrste (petli) štedilniki, v katerih lahko izgote trojne vrste kurivo. Petroleji ali kerosina je veliko cenejši kakor druga kurjava. In v ti petli lahko izgote petroleji, premog in drva. Pridite in si ogledite te krasne štedilnike, katere prodajam in jamim za 25 let. Imam napredni tudi drugo vrsto vrstne pohištvo in železarno. Se priporočam.

Stonich Brothers.

Chisholm, Minn.

Rojaki Pazite!

Ako ste se ponesrečili na železnici, poulični kari ali pri delu in si želite nasveta, kako postopati, da izterjate odškodnino, tedaj se zaupno obrnite na mene. Jaz Vam bodem dal potrebno pojasnilo, kako postopati v takem slučaju. Pišite ali pridite osebno.

Anton Zbašnjik,

slovenski notar in tolmač
soba 102 Bakewell Bldg., (nasproti Court House)
vokal Diamond in Grant Street, Pittsburgh, Pa.
Telefon Court 3469. Svoji k svojemu.

Največja Sl. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

Šopne in stenske ure, prestane in medaljone velih Slov. Jednot in Zvez, broške, zapornice, diamantne prstane in lavalirje, varilice L. T. & D.

POPRAVILJAMO: ure in drugo silatino po niki ceni.

PODRUŽNICA

COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke mesečne odplačila. Pišite po cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno, ali po osebnem vprašanju na ceno predno drugo kupite.

Najboljše blago.

Najnižje cene.

Srajce Velika zaloga
moških srajc \$1.00 do \$2.50
Svilene srajce \$3.00 do \$6.00

Predno kaj kupite ogledajte si našo trgovino.

OBLEKE

Izdelujemo moške obleke po meri zaloga inozemskega i tujezemskega blaga.

Vedno nizke cene.

Klobuki najnovejši
černal, sivi, zeleni, rjavci in modri 2.00 2.50 3.00 3.50 4.00

Belaj & Močnik 6205 St. Clair ave
Cleveland, Ohio

VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI TOLMAČ. Knjiga obsega poleg slov. angl. slovnice, slov. angl. razgovore na vsakdanjo potrebo, navodila za angleško pisavo, spisovanje angleških pism in kako se postane ameriški državljan. Vrh tega ima knjiga dodaj največ slov. angl. in angl. sovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za pridruženje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca ki bi to knjigo ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (430 strani), velja \$2.00 in jo dobite pri

V. J. Kubelka,

530 W. 145th St., New York, N. Y.
Pišite po cenik slovenskih knjig.

Pri prehladih

vdrgnite vrat in prsa, kakor tudi stopala s Dr. Richter-jevim

PAIN-EXPELLER

Ustvarja takoj olajšanje in prijetost.

Jedino pravi in varstveno znanko sidra.

80c. in 60c. v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

POTREBUJEMO

Livarje in pomagale v livarni. —

Stalno delo, dobra plača. Tovarna

česalniki. Pridite osebno ali pa

pišite na: Buhl Malleable Co.,

Wight & Adair St., Detroit, Mich.

Piše GREGOR KOROBAČ
pl. GAJŽLA.

Naivni ljudje nam že dolgo pripovedujejo, da je doba titelnov minila; ampak ta je bosa. Le pogledajte, kajzer je ravno te dni imenoval celo vrsto novih kraljev za dežele, "svobojene" izpod "jarma" mlade ruske republike; pri neki zvezi so nastavili cel bataljon vseh vrst predsednikov, ker pa kljub temu niso vsi kandidati prišli do predsedniškega "jaba", ustanovili so baje še ekstra društvo samih predsednikov, tako da bo predsednik tega društva predsednik vseh predsednikov. Gee whiz, ali jim bo lušno!

Naši vladi se mora priznati, da v polni meri skrbi za varnost svojih državljanov v teh resnih vojnih časih. Šnopsu in jerušu ameriškega pokolenja je nataknila nagobčnik in obenem zahtevala visok bakšiš od njegovih častilcev. To je vrnilo zdravo, naravno barvo marškatere mu rdečemu nosu in precej pripomoglo k lepoti ameriškega lengvica. Ampak sovražnik, ki se je ljuliko med pšenico, nikoli ne uočiva. Iz dežele sladkih kamelij priplule so gonole kitajskih šnoparjev s polnimi sodi kontrabanta, oziroma kitajske ognjene vode. Pomislite, kaj bi bili, če bi se bil kitajski jeruš razlil po naši obljubljeni deželi in bi se ga Yankeeji ali pa tudi cenjeni rojaki nažajfali po kitajsko, začeli poševno po kitajsko gledati in nam po kitajsko pripovedovati storije o morskih kačah in lintvernih Strie Samovi blajtarji pa so pravočasno zasledili kitajske kontrabantarje in enostavno spustili kitajske brozgo v pluskajoče valove pacifičnega oceana. Na lieu mesta se je baje ob istem času pasla čreda morskih krav, ki so se poslužile redke prilike, ko je bil "drink" zastoj in se ga pošteno navleklo. Posledica je bila, da so postale dvakrat krave z nemškimi titelnom "von" in vprizorile hudo revolucijo. Ribiči pa se niso mogli našediti, da je pri jasnem in mirnem vremenu bilo morje tako razburkano.

Na praznik svetega Kolmeža sem se preletaval nad dolino solnih rož še bolj solnčnega Kansasa. Pristal sem za fencem, kjer je bil pred leti privezan rogat pes, in se spustil v pogovor s prijateljem. Ko je nanesla govornica na Slovensko republikansko združenje, povedal mi je, da tam je delo za kaj takega popolnoma odveč, ker imajo slovensko republiko že seimprano in varno spravljeno v občinski drvarnici. Ko bo čas zato, jo bodo kar prenesli čez lužo kot angelci Marijino hišico; do tadas jo bo pa stražilo 250 bajonetov "avstrijske" narodnosti, ktere komandira kapitan iz Čiarije. — Naenkrat se vzdigne tam od Ringa črn oblak in jaz sem hotel že zbežati pod streho, češ, huda ura bo. Prijatelj pa se nasmeje in me potolaži, da se ne bliža niti huda ura niti Jehova v oblaknem stebri, ampak, da je to le oblak prahu, ki ga je vzdignil avtomobil najdaljšega uradnika S. N. P. J. Pristavil je še, da ves čikaški generalni štab ne bo smogel take mašine, pa magari še petdeset let požira bacile jednotih llatin in še še nadaljnega četrt stoletja šteje stotisočake — za druge. V tem se pripelje naš slaven podpredsednik Jože z elegantnimi očali na nosu in s čudovito kapo na ušesih. Zadej sta ponosno sedela dva pečlarška sodruga in pušila "made to order" virinke. Nosovi so jim štrleli za 60 stopinj višje kot običajno od samega ponosa. (Resnici na ljubo moram priznati, da bi se meni zasukal najmanj za 120 stopinj po Celziju, če bi premogel tako mašino.) Ko se je dolgi Jože počasi izmotal izza krmila, potrepal me je po rami in dejal: "Vi diš, Gajžla, takole se vozijo kanakški komisarji!" Meni so se veržile ustnice na jok, a ker se nisem hotel izdati, sem malomarno zamahnil z roko in odvrnil s malo spreminjeno Zupandčičevo: "Kodje imate in ljubice, imate tudi denar!" A jaz — jaz imam po strani klobuk, pa kaj mi vse drugo mar!

Anyway, fant ni tako hud, kakor je velik in povabil me je k banketu v svoj pečlarški dom. Seznanil me je pri tej priliki z vso tamkajšno pečlarško aristokracijo in pili smo pečlarško bratovščino iz piskera. Okoli palače stoji solnčne rože v špalirju; pravzaprav rabijo solnčne rože kar mesto fenca. Posvečajo pa jim gotovo mnogo pozornosti, ker se čudovito krasno razvijajo, medtem ko krompir zajedajo uši, šuštarji in stenice. Pa ne, da bi kdo o tem poročal Mr. Hooverju!

Gajžla.

PEEMOGARJE, NAKLADALCE ZA STROJEM IN DELAVCE V ROVU POTREBUJE UNION PACIFIC COAL COMPANY.

Rock Springs, Wyo. — in v Superior, Wyo.

Unijaska plača. Stalno in dobro delo. Premog je 6 do 9 čevljev visok. Ni plina.

Pridite osebno ali pa pišite za pojasnila na Superintendenta rova, Union Pacific Coal Co. Rock Springs, Wyo. ali pa na Superintendenta rova Union Pacific Coal Company, uSuperior, Wyo.

RUĐOLF MLADENICH,

White Valley, Pa., priporoča svoj grocerijo in mesnico vsem Slovincem in Hrvatom v obisk tu in v okolici.

Marija Sluga

1828 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Telephone Canal 4720

Izkušena in z državnim dovoljenjem

potrjena

BABICA

se ugodno priporoča

slovenskim in hrvaškim

ženam in vseh Slovincem.

Zdravljenje s gibanjem po švedskem načinu.

M. J. CALLAN,

učitelj telesnega gibanja za zdravje.

6200 Penn Ave., Vilsack Bldg., Pittsburgh, Pa.

Imamo tudi oddelek za ženske. Telephone: 7221 Highland.

August Zajc

Saloon in kegljišče.

Naznanjam cenj. rojakom v Milwaukee in okolici, da sem otvoril Gostilno s kegljiščem. Priporočam se vsem društvam in klubom, da upoštevajo moj prostor, za služajne prireditve s kaglanjem za dobitke. Imam tudi opravljene sobe za potnike. Točna in dobra postrežba. (Tel. Hanover 3277). 500 National Av. Milwaukee, Wis.

Zastonj

krasni stenski koledar za leto 1918.

Z vsakim naročilom od \$1.00 ali več zdravil in svetovno znane lekarne PARTOS v New Yorku.

PARTOLA, za čiščenje krvi in žolodca ter naredno stolico.....\$1.00

PARTOCOUGH, super kašel in prehlajenje.....1.00

RUMATIN PARTO-PAIN (prulek) super revmatizem in kostobolj.. 2.00

LIRO, super glavobolj.....1.00

PARTO-GLOBY, za jačanje krvi in življenjskega.....1.00

PARTOLIN, super izpadanje las.. 1.00

PARTO-ENQUITE, super nočilo in pokvarjeno kri.....4.00

Nadalje zdravila za vse notranje in zunanje, kakor tudi tajne bolezni.

Kajko "Pot k zdravju" pošljamo začetni in polnletni prost.

Pišite naslednje na:

The Partos Pharmacy
100-2nd Ave. New York, N.Y.

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POŠOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteke in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno napredaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000.

Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, pred.

Em. Beranek, podpred.

Adof J. Krasa, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s pošto hranilnico Združ. držav.

1825 Blue Island Ave., vogal Loomis ulice, CHICAGO, ILLINOIS.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš bolni denar za črna darja." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste še zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za stara in onemogla leta.

Vsak človek mora paziti in hraniti, če le to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date nastran, se lahko ceni kot itemeljni kamen posloja za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Zrno do zrna pogača: kamen na kamen palača". Najbolje je početak ali bres početak ali nikdar ničesar. Zatorej priprinite vlagati vaš denar še danes, ampak pazite, da ga naložite v gotovo in varno banko, z vlogo enega dolarja dobite valdo bankno knjižico.

Mi sprejemamo denar za hranilno vlogo in plačamo po 3% obresti od njega.

Pošljamo denar v Italijo, Rusijo in Francosko.

Prodajamo prva posojilna mortgage (markeče) in dajemo v najem varne hranilne predale.

Sprejemo uplate za parobrodno potovanje v stare domovine po vojni.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital, vloge in prebitok znaka nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrdba

Zastave, regalice, znake, kape, pešate, in vse potrebščine za draži. In jed.

Delo prve vrste. Cene nizke. Slovenske cenike pošljamo začetni.

F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2144-42-48 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani se Vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v zlatarski stroki kakor ure, veržice, privezke, prestane, itd., kakor tudi ženske ure, veržice, zapornice, zaporne ure, lavalirje, uhane broške itd., da se vedno popred kakor druge kupite obrnete na mene. Vam garantiram da boste naj bolj postreženi in s najnižjimi cenami.

V saloni imam tudi prestane, privezke, broške, igle itd. različnih Jednot in Zvez. Vsek kos robe je prodan pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

7 W. MADISON ST.

Chi. Nev. Bank Bldg. (Room 606)

CHICAGO, ILLINOIS

Delo za premoganje. Koks vleči. Navadne delavce.

Premogariji zaslužijo dnevno — 6 do 8 dolarjev. Vleči koks in pol zaslužijo dnevno — 4 dolarje. Navadni delavci zaslužijo dnevno \$3.50 do \$5.50. — 8 urno delo. — Upravičite se tako v sledečih krajih: Latrobe, Mt. Pleasant, Connelleville, Uniontown, Pa. — Vsi ti prostori so blizu Masontown in Fairchance, Pa.

H. C. FRICK COKE CO., SCOTSDALE, PA.

PODPIRAJTE SVOJE ROJAKE!

Izdelujem vsa dela spadajoča v čevljarsko in sedlarsko obrt. Delo jamčim. Nizke cene. Točna postrežba.

Frank Martinjak, Ely, Minn.

NAKLADALCE

s družinami in samce potrebujamo.

THE RELIANCE COAL & COKE CO., GLOMAWR, KY.

Bilišate mesto je Hazard, Ky., Ferry Co. "Drift" rov. Premog je visok 4 čevlje in 4 palke. Ni škrlavine. Delo s strojem. Stalno delo. Bolje delavci zaslužijo od \$50.00 do \$120.00 na dva tedna. Odprite svetilke se rabijo. Prodajajo dobre hiše s elektrifikacijo razsvetljavo in vodo se dobe v najem za \$1.50 od osebe in cerkve. Pridite osebno ali pa pišite na: The Reliance Coal & Coke Co., Gloamawr, Ky.

Vzemite Louisville Nashville R. R. in Winchester, Ky. ali pa je McHenry, Ky.